

Opinia națională

Săptămânal de opinie, informație și idei de larg interes național

O inițiativă benefică la Centrul de Limbi Străine

– Convorbire cu doamna Christine Irvine-NIAKARIS, director of Education la Uniunea Eleno-Americană –

Fundația România de Mâine, Universitatea Spiru Haret în colaborare cu Uniunea Eleno-Americană și Institutul de Anglistică a Universității din Michigan, organizează, în cadrul Centrului de Limbi Străine, cursuri de pregătire la București și Constanța pentru însușirea limbii engleze americane la nivel mediu și avansat.

Recent, s-a aflat la București, doamna Christine Irvine-Niakaris, Director of Education la Uniunea Eleno-Americană, domnia sa având la sediul Universității Spiru Haret din București întrevăderi cu profesorii care vor fi selecționați pentru realizarea acestor cursuri.

Amănunte despre organizarea, conținutul și durata cursului, despre pregătirea profesorilor care au fost selecționați pentru ținerea acestor cursuri, în interviul pe care doamna Christine Irvine-Niakaris a avut amabilitatea să-l acorde tvRM.

C.T. – Doamnă profesor, care este scopul acestei pregătiri pe care ați făcut-o cu profesorii universității noastre?

C.I.N. – Suntem în contact cu Universitatea Spiru Haret de aproape un an, căutând împreună modalități de cooperare, pe care să le putem face în pregătirea profesorilor. Țelul nostru pentru această cooperare, pe care l-am convenit și l-am hotărât împreună, este să oferim certificatele Universității din Michigan, cele pentru competență și profesionalism în limba engleză, studenților din România de la Universitatea Spiru Haret. Dar pentru a face acest lucru, profesorii care predau în programe de limba engleză trebuie să fie foarte bine informați despre condițiile de

folosite (cărți, casete, video-casete, discuri)?

C.I.N. – Noi suntem în măsură să punem la dispoziție materiale pentru deschiderea acestui curs, am adus mostre pentru exemplificare, benzi-video care conțin întrevăderi, discuții, cursuri pe care profesorii noștri le au în Grecia, despre această instruire pentru pregătirea studenților, pentru a se ridica la nivelul examenului cu Universitatea din Michigan. Avem, de asemenea, materiale pe care le-am pregătit, în mod special, pentru studenții care doresc să participe la acest examen; există suficiente exemplare pe care le putem pune la dispoziție. Am adus mostre care pot fi folosite încă de la începutul cursurilor și vom putea trimite cu foarte mare ușurință și alte materiale, pe care le considerăm folositoare în pregătirea acestor examene. Din acest punct de vedere, nu este nici o problemă, avem tot ceea ce este necesar pentru a fi pus la dispoziție.

C.T. – Universitatea Eleno-Americană a ales drept partener în România Universitatea Spiru Haret. Alegerea dumneavoastră se limitează doar la obținerea de către tinerii români a certificatului de cunoaștere a limbii engleze americane sau aveți în vedere și alte posibilități de cooperare?

C.I.N. – Este pentru început un punct de plecare. Vor fi posibilități pentru viitor și pentru instituții care doresc să predea și limba engleză ca limbă străină, vor fi șanse de cooperare și în alte domenii, deoarece am aflat că există posibilitatea aici ca lumea să vrea să învețe și limba greacă, drept o limbă străină și pentru a spori cooperarea dintre cele două țări ale noastre în domeniile comercial, politic și aceasta este un început bun. De asemenea, în privința pregătirii profesorilor ca scop în sine, pentru obținerea nivelului de master, există posibilitatea de instruire pentru cei care doresc să obțină titlul de master în SUA și, bineînțeles, este vorba și de învățământul la distanță, domeniu cu care putem coopera cu Universitatea Spiru Haret. Cred că există și alte posibilități, dar pentru început acesta este domeniul principal cu care vom demara cursurile. Vom avea grijă să urmărim și să sprijinim cu atenție această cooperare.

A consențat
Corneliu TOADER, realizator TV.

(Continuare în pag. 2)

Studenți și studente la Spiru Haret

Pagina 8

Alma Mater

Responsabilități specifice

Din alocuțiunea domnului ION ILIESCU, PREȘEDINTELE ROMÂNIEI, la Conferința jubiliară UNESCO-CEPES „Învățământul superior în secolul XXI”

Nu este pentru prima dată când sunt prezent la activități sau evenimente organizate de UNESCO-CEPES. Împărtășim, sprijinim și aplicăm, fiecare în modul său specific, aceleași valori democratice și credem cu tărie în rolul benefic, fundamental pe care educația, cultura și știința îl joacă în bunăstarea tuturor națiunilor.

Dincolo de anumite evoluții interne, care și-au pus amprenta asupra societății noastre, este cert că România a manifestat, de-a lungul timpului, o largă deschidere spre problematica vieții internaționale și s-a implicat în promovarea unor relații de colaborare și prietenie cu alte state. Înființarea în 1972 a Centrului European pentru Învățământ Superior a reprezentat un moment semnificativ în istoria UNESCO, a contribuit la extinderea ariei sale de preocupări și la antrenarea statelor din această zonă a Europei în activitățile concrete la nivelul întregului continent.

În cei treizeci de ani care au trecut de la înființarea acestui Centru au survenit modificări esențiale în istoria Europei: au fost înlăturate regimurile totalitare și s-a trecut la organizarea tuturor statelor pe principii democratice; a fost abandonată împărțirea continentului în blocuri militare ostile și s-a pornit pe calea fâuririi unei Europe unite; s-a renunțat la abordarea problemelor învățământului – pentru a ne referi la acest domeniu specific – de pe poziții ideologice, punându-se în prim plan valoarea și performanța.

Tematica acestei conferințe jubiliare este semnificativă: „Învățământul superior în secolul XXI: rolul și contribuția la progresul nostru comun”. De aceea, mă voi referi, succint, la câteva aspecte privind acest domeniu prioritar în cadrul căruia își desfășoară activitatea UNESCO-CEPES.

Problemele și provocările cu care ne confruntăm sunt mai presante ca oricând. Diversificarea instituțională se extinde rapid, pentru a include nu numai instituții tradiționale, ci și universități virtuale sau corporatiste. Noile tehnologii ale informației și comunicării schimbă modalitățile și principiile de predare și învățare. Numărul studenților este în creștere rapidă. Managementul universitar devine tot mai antreprenorial pentru a implica învățământul superior în dezvoltarea economică prin parteneriate cu industria în parcuri sau incubatoare tehnologice.

În societatea cunoașterii, care se dezvoltă în prezent, universitățile au o mare responsabilitate. Ele trebuie să se afirme ca instanțe constructive, producătoare de cunoaștere, dar și ca formatoare de cetățeni responsabili și competenți.

Într-o perioadă a globalizării, a accelerării și multiplicării schimbărilor, viitorul se proiectează strălucitor pentru mulți, dar și amenințător, cu nori și furtună, pentru alții.

Cred că nu este exagerat a spune că incertitudinea și complexitatea, ritmul rapid al schimbărilor și decalajele dintre națiuni sunt termeni definitorii ai zilelor noastre. În aceste condiții, acum, mai mult ca niciodată, trebuie să oferim tinerii generații un sistem clar de valori, să educăm cetățeni responsabili, să-i ajutăm pe cei tineri să-și înțeleagă rolul și locul în societatea viitorului. Și cine, dacă nu universitatea, tradiționala Alma Mater, este cea mai

potrivită pentru a-și asuma asemenea responsabilități?

Universitatea are rolul decisiv în educarea noilor generații de intelectuali, de profesioniști, generații care să-și dorească și să depună eforturi pentru a construi – în această lume a cunoașterii fără frontiere, a competiției și a dezvoltărilor tehnologice fără precedent – o societate armonioasă, în care calitatea vieții să crească. Experiența vieții universitare devine indispensabilă pentru ca fiecare individ să poată asimila valorile culturii universale, să poată răspunde provocărilor noului mileniu, dar în același timp să dispună de aptitudinile și competențele necesare respectării și împărtășirii valorilor locale, naționale, regionale și globale.

Inițiativa Centrului UNESCO-CEPES de a ne oferi astăzi ocazia de a reflecta asupra viitorului învățământului superior, prin prisma unor experiențe și tendințe recente, globalizarea, expansiunea noilor tehnologii sau a pieței, comerțul universitar sau, specific Europei, crearea unei Arie Europene Unitate a Învățământului Superior, este binevenită.

Prezența unor reprezentanți de elită ai spațiului academic internațional, precum și momentul ales, reprezintă motive în plus pentru a aprecia organizarea acestei conferințe aici la București...

Loială valorilor și tradițiilor sale, România urmărește atent evoluțiile regionale și internaționale din toate domeniile, inclusiv cele specifice educației, și se afirmă ca partener activ al celor angajați pe calea transformărilor globale actuale. Urmând procedurile complexe ale integrării europene și euro-atlantice, suntem deosebit de interesați să învățăm din experiențele pozitive ale altora, de a participa la rezolvarea multor probleme cu care ne confruntăm, pentru a traversa astfel cât mai repede stadiile preliminare ale tatonărilor. Acesta este spiritul în care sprijinim orice inițiativă menită a dezvolta cooperarea europeană, inclusiv în domeniile educației și culturii. Pentru România, integrarea europeană nu este un scop în sine, ci o cale de a împărtăși și mai multă profunzime cele mai prețioase valori culturale europene. Din totdeauna, acestea au servit la apropierea popoarelor, la o mai bună înțelegere reciprocă, la prețuirea tezaurului spiritual și material al fiecărui popor în parte și al umanității în general. Există vaste posibilități pentru o cooperare reală și fructuoasă, care să valorifice potențialul specific al fiecărui popor. Credem cu tărie în necesitatea de a promova circulația valorilor culturale atât în interiorul fiecărei țări în parte, cât și între țările noastre.

Trăind într-o lume globală, trebuie să extindem cooperarea noastră transfrontalieră și cu țări de pe alte continente. În acest sens, apreciez în mod deosebit inițiativa UNESCO-CEPES de a invita universitari din Africa, America Latină, din țări ale Asiei și ale lumii arabe, pentru că numai astfel putem stabili cele mai bune relații între dezvoltările locale sau regionale și cele globale. Europa a fost, după cum se știe, leagănul universităților tradiționale. De aici valorile și instituțiile academice au iradiat în toate zonele lumii, iar astăzi putem vorbi de diversitatea sistemelor naționale de învățământ superior, dar și de „educație

superioară fără frontiere”, globală sau transnațională. Ce raporturi se stabilesc între aceste două tipuri de dezvoltare a învățământului superior este încă o întrebare la care trebuie să găsim răspunsuri.

Valorile noului model european – armonie, competitivitate, solidaritate, coeziune, respect și toleranță față de diferențe – sunt deja cultivate prin educație. Suntem conștienți că, pe măsură ce Uniunea Europeană devine tot mai complexă, iar procesul globalizării tot mai extins, societățile și oamenii lor au nevoie de accesul cât mai larg la beneficiile globalizării, cum ar fi piețe noi, oportunități extinse și o prosperitate reală, generalizată. Totodată, tocmai într-un astfel de context este nevoie de un sistem de învățământ în care calitatea serviciilor și a profesionalizării să dețină locul central, iar accesul cât mai neîngrădit al tinerilor să fie într-adevăr extins.

NICOLAE IORGA

reper
nemuritor
în afirmarea
principiilor
naționale,
demnității
românești,
tradiției
noastre

Pagina 3

Priorități la nivel național

Priorități la nivel național

Prin Legea nr. 137/2002, publicată în „Monitorul Oficial” nr. 215 din 28 martie a.c., s-a statuat un nou cadru juridic pentru accelerarea procesului de privatizare a societăților comerciale la care statul sau o autoritate a administrației publice locale este acționar sau asociat. Potrivit legii, accelerarea privatizării are la bază principiul, cum sunt: asigurarea transparenței procesului de privatizare; vânzarea la preț de piață rezultat din raportul dintre cerere și ofertă, cu luarea în considerare a tuturor elementelor ce alcătuiesc oferta de cumpărare; asigurarea egalității de tratament între cumpărători; aplicarea unor programe de restructurare anterioară privatizării, cu accent pe externalizarea unor activități și/sau active, în special a activelor cu caracter social; reconsiderarea datoriiilor societăților comerciale, în vederea sporirii atractivității ofertei de privatizare; instituirea administrării speciale în perioada de privatizare.

• Privatizarea trebuie să genereze dezvoltare economică și protecție socială, nu sărăcie

Privatizarea, ca dimensiune esențială a tranziției la economia de piață, este un proces complex, care depinde de trei factori – voința oamenilor, disponibilitatea de capital social și menținerea și dezvoltarea capacității productive eficiente social a acestuia.

Privatizarea nu este un scop în sine, dar are un scop determinat – progresul economico-social al fiecărui cetățean și, pe această bază, al întregii societăți. Privatizarea este, deci, un mijloc de relansare economică.

Fiecare cetățean în parte și societatea în ansamblu dispun de bogății imense, de resurse calitative superioare: inteligența, competența, munca. Acestea sunt resursele primordiale ale bogăției personale și sociale, ale cetățeanului și ale țării cu o singură condiție, și anume, să se acționeze efectiv, în mod civic, rațional și eficient, să fie orientate spre

Privatizarea, ca obiectiv esențial al reformei economice, trebuie astfel accelerată, încât să nu scadă producția, să nu se reducă nivelul de trai al cetățenilor, să se prevină orice situații de tensiune socială. Privatizarea, în esența ei, trebuie să asigure echilibrul, privit în dinamică, dintre dezvoltarea economică și protecția socială. Proporțiile și ritmul privatizării

În plus, procesul de privatizare este, în bună măsură, blocat ca urmare a faptului că multe societăți comerciale cu capital majoritar de stat au devenit neatractive pentru investitori.

S-a accentuat și se accentuează sărăcia. La „Forumul Național pentru Dezvoltare Durabilă a Comunităților Locale – calea către integrare „UE”, din 11 aprilie 2002, desfășurat la Miercurea-Ciuc, Președintele României, Ion Iliescu, a atras atenția că în România, țară care după 1989 s-a confruntat cu „șocul sărăciei”, satele românești trăiesc un fenomen de pauperizare accentuată, alături de orașele monoindustriale care „fînd să devină insule de sărăcie absolută”. Este relevantă de menționat aprecierea șefului statului, potrivit căreia „sunt de neconceput oaze de prosperitate într-un deșert de sărăcie”.

Șocul sărăciei, cu care s-a confruntat România după 1989 este exprimat, conform celor arătate de Președinte, în creșterea dramatică a numărului celor care trăiesc sub pragul sărăciei, în scăderea speranței de viață, în extinderea „catastrofică” a unor boli sociale și apariția subnutriției cronice. „La noi, circa 25% dintre cetățeni trăiesc cu mai puțin de 2 dolari pe zi, ceea ce este echivalent cu mai puțin decât 1 dolar pe zi pentru cei din zonele calde ale planetei”. Președintele a subliniat și faptul că statul, ca organizator al coeziunii sociale, nu și-a îndeplinit misiunea sa de bază, atât din lipsa mijloacelor financiare, instituționale și legale, cât și din incapacitatea clasei politice de a defini și prezenta corect noul rol al statului în procesul de dezvoltare economico-socială.

(Continuare în pag. 6)

Accelerarea privatizării

Prof.univ.dr. Mircea BOULESCU

satisfacerea cererii sociale, a condițiilor de progres economic și social. Valorificarea superioară a acestor resurse, în condiții de liniște, respect, armonie și protecție socială, dar și de concurență loială, face posibilă îmbogățirea fiecărui cetățean, apariția și dezvoltarea a milioane de proprietăți particulare, a mii de întreprinderi bazate pe proprietatea particulară.

Calea esențială pentru acumularea de capital, pe un fond de bunăstare generală, de îmbogățire a oricărui cetățean al țării o constituie respectarea cultului cinstei și al muncii, al inteligenței și competenței puse în acțiune prin inițiativă liberă și concurență loială.

trebuie astfel fundamentate și aplicate, încât la același nivel de efort, de muncă, orice cetățean și societatea în ansamblu să aibă asigurat cel puțin același nivel de trai. Orice scădere, chiar temporară, a acestui nivel, nu este permisivă social. În această relație și în funcție de acest echilibru, privatizarea poate fi eficientă social.

Fără a efectua o analiză de detaliu a procesului de privatizare și de accelerare a privatizării, derulat după 1989 până în prezent, reținem, totuși, că, în fapt, acesta nu a asigurat, în suficientă măsură, o eficiență și o protecție socială reale. Nivelul dezvoltării economice și, în consecință, și al protecției sociale, se situează la o scară tot mai redusă.

personalitate exemplară

Prof. univ. dr. Ion Dodu BĂLAN

Personalitatea lui Vladimir Streinu se înscrie prestigios în constelația iluștrilor critici din perioada interbelică: genialul G. Călinescu, eruditul Tudor Vianu, acidul, intransigentul și bunul său prieten Șerban Cioculescu, harnicul și talentatul Pompiliu Constantinescu, Dimitrie Popovici, Ion Breazu, Edgar Papu, Ion Chinezul și alți câțiva.

Am avut fericirea să-l cunosc nemijlocit pe Vladimir Streinu nu doar din cărțile lui atât de originale, de fascinante prin finețea ideilor și a expresiei sau prin cărțile altora despre el, nu doar din documente seci și neutre, care oricât de importante, n-ar fi putut exprima în toată profunzimea o viață atât de distinsă și de exemplară. L-am cunoscut pe om „în carne și oase”, cum zice românul sau cum scria marele filosof spaniol Unamuno – l-am cunoscut ca pe un ilustru colaborator la revista *Luceafărul*, unde, ca șef al secției de critică, i-am încredințat împreună cu conducerea publicației, firește, rubrica *Distingo*, în care aborda cu finețe și originalitate uimitoare pentru acele vremi, probleme dintre cele mai diverse ale literaturii românești și universale. L-am cunoscut nemijlocit vasta cultură, talentul și pricepera în cadrul unui colectiv, condus de Tudor Vianu în vederea alcătuirii *Dicționarului limbii poetice a lui Eminescu*, apărut în 1968. L-am cunoscut din lungi discuții sincere, elevate, curajoase, în ciuda anilor de detenție pe care-i suferise. Era un spirit clasic, parcă din clasicitatea Greciei antice, de o rară frumusețe fizică și morală. Deși a dat mult vieții noastre spirituale prin cronicile și eseurile publicate în reviste precum: *Sburătorul* lui Eugen Lovinescu, *Cetate literară* a lui Camil Petrescu, *Gândirea* lui Nichifor Crainic, *Revista Fundațiilor Regale*, *Revista de istorie și teorie literară*, condusă de G. Călinescu, *Luceafărul* și altele, precum *Kalende* (1928-1929 și 1943-1944) sau prin monografia despre Calistrat Hogaș, prin

contribuția la *Istoria literaturii* redactată în colaborare cu Ș. Cioculescu și T. Vianu, prin excelențele esuri despre Maiorescu, Odobescu, Coșbuc, Argezi, Blaga, Ion Barbu, Matei Caragiale, M. Sorescu, D.R. Popescu.

Vladimir Streinu
Centenar

Vladimir Streinu, pseudonimul literar al lui Nicolae Iordache, s-a născut la 23 mai 1902 în comuna Teiu din județul Argeș, ca fiu al boierașului Ștefan Iordache și al Neacșăi Leanca, născută Dumitrașcu...

Creția lirică delicată și plină de rafinată sensibilitate, Vladimir Streinu și-a strâns-o în volumul *Ritm immanent*. Activitatea didactică și-a desfășurat-o ca profesor de franceză la licee din Găești, Pitești, București și, pentru puțină vreme, la Facultatea de Litere din Capitală, unde și-a aflat sfârșitul la 27 noiembrie 1970. Vladimir Streinu a fost și un traducător inspirat și competent din Marcel Proust și Shakespeare și un dascăl eminent care a oficiat la catedră ca la un altar, cu un remarcabil devotament și spirit de jertfă. Să ne amintim că în seara zilei când ochii lui luminoși apuneau pentru todeauna, ecurile glasului său solemn mai răsunau încă în „Amfiteatrul Odobescu”, unde spre amiază își țineuse ultimul curs.

În această personalitate complexă a mai sălășluit, însă, și un editor cu o concepție modernă, receptivă la nou și innoire și atotcuprinzătoare față de cultură, față de raportul dintre cultura națională și cea universală, un patriot care și-a iubit neamul, cu argumente logice printr-o înțelegere nuanțată a

marilor sale capacități creatoare. În calitatea sa de editor am avut fericirea de a colabora mai mult și mai sistematic cu Vladimir Streinu, căci mi-a revenit mie, nevedrednic, onoarea și bucuria de a-l numi (nu fără insistențe și eforturi, deoarece făcuse închinăoarea politică), director al Editurii „Univers”. E timpul să spunem că lui Vladimir Streinu și nu altor directori care s-au preocupat mai mult de peșcheș, îi datorăm un puternic și sistematic impact cu cultura universală, cu aproape tot ce s-a creat de valoare în critica și teoria literară. Cunoscător temeinic al culturilor apusene, Streinu a propus planuri cuprinzătoare de traduceri, a inițiat acțiuni editoriale pentru cunoașterea literaturii române în străinătate și a stăruit, ca nimeni altul, pentru publicarea la Editura „Univers”, a scriitorilor români din străinătate. Era convins că nimeni, pe nici un criteriu extraestetic n-are voie să îndepărteze, să

ignore, valorile reale ale culturii noastre naționale. Aceste două memorii inedite, de fapt, două exegeze condensate asupra a două personalități de marcă ale culturii românești, obligate să trăiască în străinătate: **Alexandru Busuioceanu** și **George Uscătescu**, sunt o mărturie de necontestat despre activitatea de editor și luptător pentru toate valorile culturii naționale, desfășurată, în admirația noastră, de Vladimir Streinu.

În afirmarea acestei idei, Vladimir Streinu a manifestat un curaj deosebit, alimentat și de faptul că superiorii săi ierarhici pe linie administrativă îl tratau ca pe un incontestabil șef spiritual, rafinatul critic bucurându-se de stima întregului sistem editorial din perioada directoratului său la Editura „Univers”, unde a lăsat deschis un rodnic front de lucru, idei creatoare și propuneri concrete pentru planurile editoriale cu care s-au împănau urmașii săi puși pe chilipiruri. De la Vladimir Streinu ne-au rămas două prezentări de scriitori români, trăitori în exil, în Spania: **Alexandru Busuioceanu** și **George Uscătescu**, autori de lucrări importante, de referință. Prezentările au fost scrise și semnate olograf de mare critic. Ele însoțeau memoriul prin care Vladimir Streinu solicita dreptul de a publica operele celor doi intelectuali, în Editura „Univers”, pe care o conducea.

Era în noiembrie 1970, când Vladimir Streinu mi se adresa în calitatea mea de responsabil în C.C.E.S. cu sistemul editorial, cunoscând sincera prețuire pe care o aveam față de el.

Mă întreb dacă vreunul din „curajoșii noștri opoziționi” de mai târziu s-au gândit vreodată la un asemenea gest, și ar fi putut cu prisosință căci aveau cel mai larg acces, și rubrici fixe, în presa literară.

Nu-mi amintesc să fi fost vreunul! De aceea, evoc, plin de venerație, actual moral, intelectual și curajos-patriotic al admirabilului critic, istoric literar, poet și eseist de la Argeș, Vladimir Streinu, cu care am colaborat excelent cu o stimă reciprocă. Îl evoc acum când de la nașterea sa se împlinesc o sută de ani.

La Salonul național de carte – Constanța

Profesorii noștri și cărțile lor

Conf. univ. dr. Mircea MIHALEVSCHI,
șef al Catedrei de limbi și literaturi române

În a doua jumătate a lunii septembrie a avut loc pe terenul vechiului Pont Euxin un prestigios eveniment cultural. Festivalul internațional *Inter arma silent musae* cu participarea a numeroase personalități din lumea literelor de peste hotare și din țară. În aceeași perioadă (cum vom vedea coincidența n-a fost întâmplătoare) Universitatea Ovidius din Constanța a găzduit o manifestare culturală de prim rang, atât prin concepție, cât și prin participare și performanțe: Prima ediție a **Salonului național de carte – Constanța**.

Au participat 45 de edituri, au avut loc 40 de lansări de carte. Ceea ce distinge acest salon este desfășurarea în paralel a unor mese rotunde care au avut loc într-o formă deosebită de cea tradițională (târgurile de până acum ne-au obișnuit cu dezbateri scurte desfășurate adesea într-un cadru impropriu pe teme de circumstanță – legate strâns de lansările de carte ale zilei) și anume: un dialog amplu și bine structurat între editori, autori, reprezentanți ai criticii și personalități culturale, printre care numeroși universitari, dialog legat de o tematică judicioasă aleasă, privind devenirea actuală a literii tipărite.

Astfel, într-un cadru de ținută academică au avut loc timp de trei dimineți succesive, în sala de consiliu a Universității, mese rotunde pe următoarele teme:

- **Cultură și globalizare;**
- **Text și imagine în cultura contemporană;**
- **Conceptul de identitate culturală română.**

La dezbateri au participat cu intervenții semnificative: profesoara Adina Ciugureanu (reîntorsă dintr-un stagiu în Statele Unite unde și-a finalizat recentul volum: *The Boomerang Effect* – Ed. Ex Ponto), prof.univ.dr. Rodica Mihailescu (Universitatea din București, director al Institutului de studii de Americanistică), prof. univ. dr. Sorin Alexandrescu – Universitatea din Amsterdam și profesor asociat la Facultatea de Litere a Universității din București, și grupul de cercetători reuniți sub sigla C.E.S.I., condus de domnia sa, prof.univ.dr. Paul Miclău, scriitorii Vasile Gavrilescu și Ștefan Ciomân, lect.dr. Ileana Marin și lect. I. Magiru de la Universitatea Ovidius, George Constantin și Marian Necescu de la Editura Ministerului de Interne (editură care a participat la mesele rotunde cu doi reprezentanți care au surprins plăcut prin preocuparea – aș îndrăzni să spun patriotică – pentru fenomenul cultural național) și dezbatute.

Subzbatările au fost pasionante și revelatoare în lămurirea unor puncte de vedere de mare interes cultural. La timpul respectiv, presa a relatat pe larg despre aceste dezbateri.

Salonul național de carte de la Constanța a constituit o remarcabilă reușită. La fel de semnificative sunt și momentele de înaltă ținută realizate cu ocazia lansării de carte.

Reținem din această perspectivă cel puțin trei evenimente editoriale care au prilejuit clipe de rară elevație culturală.

Primul îl constituie lansarea volumului de sonete în limba franceză ale profesorului (Universitatea *Spiru Haret*) Paul Miclău: *Racines Eclases*, Edit. Ex Ponto. Personalitate eminentă a francofoniei (timp de aproape 10 ani președinte al Comisiei Europene a profesorilor universitari de limbă franceză), decorat cu înalta distincție franceză Les Palmes Académiques (Légion d'Honneur), profesorul Miclău este, după cum se știe, titular al cursului de istorie a literaturii franceze (sec. XX) de la Universitatea *Spiru Haret* din București.

Succesul de care s-a bucurat lansarea volumului său confirmă din nou, dacă mai era nevoie, prestigiu Universității noastre. Pe de altă parte, publicarea unui volum de versuri într-o limbă străină este un lux pe care puține edituri din țară cu disponibilități economice incomparabil mai largi și le pot permite. Este vorba aici de un punct de onoare al editurii Ex Ponto din Constanța (și cum vom vedea, nu singurul).

În privința nivelului și standardului de cunoștințe de limbă engleză, iar ei se pregătesc pentru a avea acest certificat, după examinare, în funcție de nivelul de cunoștințe pe care îl au. Fie că acceptă primul nivel de examinare, fie că acceptă nivelul de cunoștințe filologice, dacă au studiile respective și dorește să-și perfecționeze cunoștințele mai departe, pentru un nivel mai înalt. Dar acest certificat poate fi dobândit, și mulți studenți în țara mea, în Grecia l-au obținut, deși este destul de dificil, căci de el este nevoie pentru atestarea cunoștințelor și foarte mulți studenți au nevoie de acest certificat la primul nivel de cunoștințe, pentru că studiind într-un domeniu, într-o meserie unde acorzi foarte mult timp studiului individual, ai nevoie de cunoștințe în limba engleză și ai nevoie în acest timp de comunicare cu cei care sunt în domeniu și în profesie. Acest lucru este important, deci examinarea pentru certificat este, la rândul ei, foarte importantă.

Extrase din referatele întocmite de Vladimir Streinu în anul 1970 în favoarea reintegrării în cultura noastră națională a unor valori românești din Occident

ALEXANDRU
BUSUIOCEANU

În 1942 e numit profesor de istoria literaturii și culturii române la Universitatea din Madrid, unde va depune o susținută și prestigioasă activitate ce va duce la introducerea acestei discipline în șapte universități spaniole. Înființează și conduce (1942-1945) Institutul român de cultură de la Madrid și, pe lângă cursurile de la Universitate, desfășoară o bogată activitate literară (a asigurat mulți ani rubrica *Ideea* la cunoscuta revistă *Insula*, condusă de Enrique Canito și de marele poet Viceinte Alexandre), făcându-se cunoscut și printr-o teorie modernă a poeziei, înregistrată de istoriile literare spaniole. Întreprinde cercetări interesante asupra mitului geto-dac în vechea cultură spaniolă, asupra relațiilor istorice și literare româno-spaniole (Descoperă de pildă pe inspiratoarea română a marelui poet romantic spaniol Juan Valera, reconstituind din documente inedite un cenuclu literar parizian din secolul XIX). Continuă a scrie, de asemenea, despre istoria artei spaniole, despre arta contemporană și despre arta română-nească modernă. Se afirmă în același timp ca poet original în limba spaniolă. Se sfârșește din viață la Madrid la 23 martie 1961. Nu avem date asupra incidentelor politice ale activității sale de după 1942, atitudinea sa față de regimul nostru de democrație populară pare să fi fost de simplă rezervă.

Poet și eseist cu o fizionomie personală, ocupând un loc important în istoria literară a deceniilor interbelice, Al.

Busuioceanu a fost în același timp primul istoric și critic de artă român, în domeniul artei moderne, cu o formație solidă universitară de specialitate și cu o concepție modernă a metodei de o vastă erudiție și de o pătrunzătoare putere de interpretare la care, desigur, a contribuit aleasa sa cultură literară și filosofică. Orizonturile culturale și estetice pe care viziunea sa istorică și critică le putea deschide sunt desigur mai apropiate de fundamentele moderne ale disciplinei istoriei artei decât cele pe care le putea oferi concepția mai empirică și la origini diletantă a lui G. Opreșcu, a cărui rivalitate pare a fi contribuit la limitarea activității de istoric de artă a lui Busuioceanu, ca și a acțiunii lui. Lucrări din prima perioadă de activitate a lui Busuioceanu, ca cea despre marele pictor roman Pietro Cavallini, studiu de pionierat în materie, teacează până azi în literatura de specialitate, și un istoric ca V.N. Lazarev o citează pe larg și-i adoptă unele puncte de vedere din lucrarea sa *Originele Renașterii italiene* (vol. I, p. 212-214 etc.)

Editarea unei culegeri cât mai complete a studiilor, eseurilor și articolelor despre artă ale lui Busuioceanu se impune pentru reconstituirea fidelă a tradiției unei discipline încă tinere cum e la noi istoria artei, a contribuției fundamentale, în mod arbitrar încă ignorate, a unui din puținii săi meșteri. Reactualizarea ei va însemna o substanțială îmbogățire a patrimoniului moștenirii noastre culturale.

GEORGE USCĂTESCU

Câteva titluri din opera sa: „El problema de Europa” (1949); „Rumania: pueblo, historia, cultura” (1951); „De Maquiavelo a la razón de Estado” (1951); „Europa

ausente” (1953); „Relaciones culturales hispano-rumanas” (1952); „Rebellion de las minorias” (1955); „Juan Battista vico y el mundo historico” (1956); „Constantin Brâncuși” (1958); „Teoria y negación de la historia” (1958); „La mort de l'Europe?” (1957); „Escatologia e Historia” (1959); „Nuevos retratos contemporaneos” (1959); „Hombres y realidades de nuestro tiempo” (1961); „Profetas de Europa” (1962); „Vico ed altre guide” (1962); „Tiempo de Ulises” (1963); „Utopia y plenitud historica” (1963); „Seneca, nuestro contemporaneo” (1965); „Aventura de la libertad” (1966); „Fronteras del silencio” (1967); „Tempo de utopia” (1967); „Noul itinerar” (1968); „Teatro occidental contemporaneo” (1968); „El teatro e le sue ombre” (1968); „Nemesis y libertad” (1968); „Proceso al humanismo” (1968); „Erasmus” (1969); „Maquiavelo y la pasión del poder” (1969); „Le Antinomie della Libertad” (1970); „Thanatos” (1970).

În același timp, George Uscătescu este directorul revistei și al editurii „Destin” – în limba română – de la Madrid.

Locuind la Madrid, de aproape treizeci de ani, George Uscătescu nu s-a simțit niciodată înstrăinat de țara în care s-a născut. El nu a sprijinit nici una din grupările politice ale așazisului „exil” românesc, nu a calomniat și nu a atacat în nici o împrejurare țara și noua orânduire socială. Evoluția și dezvoltarea culturii noastre din ultimele decenii, succesele ei (și, în mod cert, realizările noastre din toate domeniile de viață) au determinat desigur atitudinea deosebită în totul de a cunoscuților denigratori de profesie. Ca dovadă despre aceasta, în 1968, el a venit de două ori în țară, stabilind o serie de

contacte cu scriitori și oameni de cultură, între care unii (Zoe Dumitrescu Bușulenga, Mihnea Gheorghiu etc.) i-au fost colegi de universitate.

Revenirea sa în țară a provocat o vie inimicizie printre cei ruși de patrie, care s-au dat adesea la amenințări și injurii. Nimic nu este întâmplător și mai ales inexplicabil, dacă ne gândim că în toți acești ani, în ceea ce privește cultura română, a fost un propagator al ei, cu scopul de a impune în ierarhia valorilor spirituale europene. Vezi studiile sale ample și competente dedicate lui Mihail Eminescu, George Enescu, Constantin Brâncuși, Lucian Blaga, precum și artei populare românești.

Reintegrarea în cultura noastră națională a unor valori românești din afara granițelor – idee pe care am susținut-o în diverse împrejurări – nu poate ignora, din motivele de mai sus, numele lui George Uscătescu. Această cultură, în care am reintegrat, valorificând, trecutul nostru spiritual, este îndeajuns de matură, de pregătită și de capabilă să recepteze aceste valori, bineînțeles, cu discernământul critic deja ilustrat. Pentru că nefolosirea acestora pentru noi, ca și în alte trecute circumstanțe, înseamnă folosire *impotriva noastră*. George Uscătescu, prin atitudinea sa, prin operă, prin activitatea desfășurată pe parcursul întregii sale vieți, merită să fie luat în considerația noastră editorială. Propunem așadar să se traducă și să se editeze cartea sa închinată lui *Erasmus*.

8 noiembrie 1970

Vladimir STREINU

(Continuare din pag. 1)

C.T. – Ați anticipat următoarea mea întrebare. Când va începe acest curs și când se vor depune cererile?

C.I.N. – Cursul de pregătire pentru limba engleză va debuta la începutul lunii octombrie; pentru moment, pregătirile sunt deja făcute, iar programul de limbă engleză va avea loc, la sediul Universității *Spiru Haret*. De aceea am și ținut cursurile de pregătire cu profesorii dumneavoastră. Studenții de la *Spiru Haret* și din alte părți, interesați să învețe engleză și să obțină certificate de atestare de la una din cele mai prestigioase universități din SUA, care este Universitatea din Michigan, una din cele mai bune din SUA, vor putea să se înscrie la acest program și apoi vor avea o pregătire specială în vederea acestui examen pe care îl vor putea susține în luna mai a anului viitor, deci, va fi un timp suficient ca să se pregătească foarte bine. Durata va fi

aproximativ cea a unui an universitar. Cursurile vor începe la 1 octombrie 2002, iar studenții vor trebui să păstreze contactul cu Universitatea *Spiru Haret* din București, pentru a ști cum să afle care sunt detaliile privitoare la curs. Eu sunt convins că vor fi foarte mulți-miți pentru că se vor îndrepta către un domeniu foarte clar, către o țintă pe care doresc să o atingă, și anume, acest certificat foarte prestigios de nivel de cunoștințe de limbă engleză.

C.T. – Nivelul de cunoștințe de limbă engleză este numai pentru filologie sau și pentru alte limbi: economie, presă?

C.I.N. – Sunt două nivele de limbă engleză. Va fi un nivel intermediar, care este axat pe cunoștințele de limbă engleză în contactele de fiecare zi, scris și citit,

pentru că fiecare are nevoie să fie un vorbitor și o persoană care scrie fluent în această limbă. Nu este suficient doar să știi să vorbești limba engleză, trebuie să știi să și scrii bine în această limbă și să

O inițiativă benefică la Centrul de Limbi Străine al Universității Spiru Haret

înțelegi exact ce se spune. În afară de acest nivel intermediar, va fi o a doua treaptă de examinare care este un nivel mai înalt de profesionalism în limba engleză și acesta va fi dedicat studenților care sunt în postura de a fi absolviți Universitatea *Spiru Haret* și pentru cei care au absolvit Facultatea de Limbă și Literatură Engleză. Ei vor avea posi-

bilitatea să folosească acest nivel de examinare pentru perfecționare. Dar primul nivel de examinare va fi folosit și de alți studenți de la alte facultăți care nu studiază în mod deosebit limba engleză.

Este pentru cei care studiază, de exemplu, medicina, ingineria. Toți acești oameni au nevoie, evident, de cunoștințe de limbă engleză. Pentru meseria în care lucrează ei trebuie să comunice, să scrie, să citească materiale, bibliografii, deci trebuie să fie buni profesioniști.

C.T. – Din acest punct de vedere este necesar să existe o diplomă universitară prealabilă obținută de către cei care frecventează cursul?

C.I.N. – Nu este nevoie. Acest certificat este un certificat de cunoștințe de limbă și el acoperă niște necesități clare

Un al doilea moment cultural care a marcat puternic pe toți participanții cu un fior de emoție colectivă a fost lansarea volumului *Antologie de folclor românesc*, semnat de Dumitru Blajinu, „cel mai de seamă slujitor basarabean al artei muzicale naționale”, cum îl numește poetul Grigore Vieru, prezent și domnia sa la Salonul din Constanța. Dumitru Blajinu a închinat, în condiții deosebit de vitrege (mărgând, în perioada în care „Moldova sovietică” făcea parte din U.R.S.S., până la privera de libertate), decenii întregi culegerii, înregistrării și catalogării unui număr uriaș de creații muzicale, populare de pe teritoriul „vechii Moldove istorice”. Rezultatul: un adevărat monument editorial cuprinzând peste 1.000 de piese muzicale catalogate și înregistrate.

Cum spuneam, această lansare de carte a prilejuit momente de înălțare și emoție colectivă. Majoritatea participanților la Salonul cărții au ascultat, reuniți în curtea – patio – a universității versurile lui Grigore Vieru ocazionale de eveniment.

În sfârșit, al treilea moment deosebit al Salonului l-a constituit lansarea cărții *Mortal care trebuie* a scriitorului George Semprun, tradus de Dinu Flămând și publicat la Editura Dacia – Cluj-Napoca.

Întâlnirea cu participanții la Festivalul Internațional a depășit cu mult simplul caracter festiv. Personal, am avut onoarea să-l reîntâlnesc pe scriitorul Alain Robbe-Grillet căruia, cu ocazia vizitei sale la București în urmă cu peste 30 de ani, îi adresasem câteva întrebări. I-am spus: „Domnule Robbe-Grillet, în urmă cu 30 de ani vă consideram o expresie a avangardei literare; astăzi la cursurile mele vă prezint ca pe un clasic”. Privirea și gesturile scriitorului, care așfășe până atunci un aer oarecum obosit, blazat, s-au înviorat și s-au animat surprinzător. Mi-a spus cu energie: „Și știți că și acum am rămas în avangardă. Ați citit ultima mea carte? Este o reluare a *Gumelor* dintr-o perspectivă actuală”. Discuția care a urmat, scurtă din cauza restricțiilor impuse de program (se trecea la imbarcarea în mașini pentru reîntoarcerea la Neptun) a fost foarte animată. Îmi voi permite aici o scurtă paranteză. Am participat în luna iulie din această vară la lucrările Congresului Federației Internaționale a Cercetătorilor de Teatrul de la Amsterdam. Am avut cinstea ca, prin mine, Universitatea *Spiru Haret* să fie unica universitate din România participantă la acest for prestigios. În cursul dezbaterilor ce au urmat comunicării mele despre actualitatea Noului Teatrul Francez (mi s-a pus întrebarea despre raportul dintre această dramaturgie și tendințele actuale ale teatrului etichetat ca post-modern și chiar post-postmodern).

Am reamintit cu această ocazie răspunsul dat de Albert Einstein unei întrebări adresate de Charlie Chaplin, răspuns reținut ca foarte semnificativ în memoriile lui Newton:

C.C.: – Teoria dumnea voastră constituie o răsturnare a fizicii lui Newton?
A.E.: – Dimpotrivă, ea constituie o extensie a acesteia.

Maniera astfel sugerată de raportare la relația tradiție-inovație a fost comentată cu interes la Amsterdam. Or, tocmai pe acest teren s-a plasat scurta discuție cu Alain Robbe-Grillet. Scriitorul s-a oferit să-mi trimită recenta carte, iar eu i-am oferit în schimb cartea mea *Le renouvellement du discours littéraire au XX° siècle*, publicată recent la Editura Fundației *Romania de Măine*, volum în care un subcapitol important este consacrat Noului Roman și, în primul rând lui A.R.-G. Am văzut că l-a impresionat faptul că preda la o universitate care își publică la editura proprie cărți în limba franceză.

Evenimentul cultural a depășit așteptările, efectul întrecând larg suma aritmetică a momentelor menționate. O asemenea eficacitate este realizabilă prin reunirea concertată a unor condiții, dar și cu aportul energiei și entuziasmului factorului uman. Un inevitabil cuvânt de laudă în acest sens celui care a fost motorul și sufletul acțiunii de anvergură de la Constanța: profesorul Ioan Popișteanu, director al Bibliotecii Universitare Ovidius și, totodată, director al Editurii Ex Ponto; la fel, și celui care a sprijinit cu rară înșufleție morală și material această reușită: președintele Consiliului Județean Constanța, domnul Stelian Dușu. La fel și altor numeroase personalități, printre care remarcăm pe șeful Catedrei de Teologie a Universității Ovidius, Prea-Sfinția Sa Arhiepiscopul Teodosie al Tomisului.

Universitatea *Spiru Haret* continuă să-și justifice bine-meritul prestigiu deja câștigat. O confirmă faptul că doi profesori de la universitatea noastră au fost invitați nominal să participe la lucrări. O mai confirmă faptul foarte semnificativ al lansării de carte editura gazdă a volumului complet de sonete în limba franceză semnat de profesorul Paul Miclău. Și chiar și modestul fapt că subsemnatul i s-a încredințat conducerea dezbaterilor unei mese rotunde la care au participat numeroase personalități din mai multe centre culturale și universitare din țară.

Cine și de ce l-a venerat, cine și de ce l-a denigrat

Valeriu RÂPEANU

Ce anume rațiuni au făcut să oprim primul volum al cărții noastre **N. Iorga 1940-1947** (Editura Gramar), cercetare dedicată destinului postum al operei marelui savant situată între două date care semnifică cea dintâi asasinarea fizică și cea de-a doua asasinarea morală, cea dintâi realizată de extremismul de dreapta, cea de-a doua de extremismul de stânga – la finele anului 1943 și nu la 23 august 1944? Adică să aducem înaintea cititorilor din toate generațiile pagini care nu s-au bucurat de răspândirea meritată datorită publicării lor în reviste științifice cu un tiraj extrem de limitat sau a unor ziare care n-au mai fost cercetate și puține, foarte puține fiind retipărite de autorii lor până în momentul în care la 23 august 1944, viața României avea să cunoască o schimbare bruscă, spectaculoasă, nu de la o zi la alta, ci într-o după-amiază. Schimbare la prima vedere salutară, care părea să deschidă căile către tot ceea ce democrația poate aduce ca binefacere în viața societății și a indivizilor. Bineînțeles clipele de euforie au fost brusc retezate, cedând locul îngrijorărilor, neliniștii, spaimelor, toate justificate, care se abăteau asupra întregii populații, iar bucuria spontan revărsată pe străzi, după ce țara luase cunoștință de proclamația Regelui Mihai I, avea să se dovedească a nu fi decât un foc de paie. Dar chiar în aceste împrejurări, când interdicțiile, epurările, arestările, procesele au început să se desfășoare într-o progresie geometrică – deși vecina noastră de la Răsărit, prin reprezentanții ei autorizați și oficiali considerau că ritmul este cât se poate de lent, făcând din aceasta un cap de acuzare celor două guverne conduse de generalul Constantin Sănătescu și de cel prezidat de generalul adjutant Nicolae Rădescu – faptele culturale nu s-au supus instantaneu radicalității măsurilor luate de autorități, ci au continuat să opună o rezistență nu o dată invers proporțională cu mijloacele din ce în ce mai reduse de a o afirma și cu strășnicie cenzurii. Din păcate, în ultimii doisprezece ani, la noi s-au pus în evidență, în primul rând, și cu o insistență zgomotoasă, cedările, trădările, actele de obediență lăsând impresia – falsă – că intelectualitatea noastră a comis un act de felonie colectivă, supunându-se spontan noii orânduirii.

De aceea a trebuit să treacă un deceniu, de la 22 decembrie 1990, - incredibil! - până când să apară un volum din editorialele lui N. Carandino din ziarul *Dreptatea* în septembrie 1944 - iunie 1947, expresia cea mai înaltă a rezistenței anticomuniste pe plan ziaristic, de aceea nici astăzi nu avem imaginea integrală a colaborării lui Șerban Cioculescu și Vladimir Streinu, la același ziar, începând din februarie 1947. Studiarea și publicarea operei lui N. Iorga în acest răstimp se înscriu în cadrul aceleiași dialectici: continuitate și ruptură. Continuitate cu mișcarea intelectuală care s-a afirmat începând din 15 mai 1941, data sesiunii comemorative solemnă a Academiei Române, dedicată lui N. Iorga. Sesiune ce curma prima interdicție inaugurată la 6 septembrie 1940 de regimul Ion Antonescu - Horia Sima, timp în care asupra savantului s-a organizat o adevărată ofensivă ce urmărea eliminarea lui din viața publică și intelectuală a României și - paralel - desmembrarea lui ca instigatorul moral al crimelor împotriva „Gărzii de fier”, inclusiv deuciderea lui Corneliu Zelea Codreanu. „Diseția unui călău” își intitulă I.P. Prundeni articolul împotriva lui N. Iorga, apărut în *Porunca Vremii*, marți 10 septembrie 1940, urmat o zi mai târziu de cel intitulat „Ești necinstit sufletește”, semnat de C.Noica, cuvintele respective fiind citate din scrisoarea insultătoare pe care Corneliu Zelea Codreanu a trimis-o lui N. Iorga în ziua de 20 martie 1938, în urma căreia va fi trimis în judecată. Ofensivă prin care s-a urmărit tenace crearea în jurul numelui lui N. Iorga a unei vinovății (nu o dată presa legionară publica fotografii reprezentându-l pe N. Iorga împreună cu Armand Călinescu) nu colaterale, ci fundamentale față de mișcarea legionară. Ceea ce avea să-și dea din plin roadele în noaptea de 27/28 noiembrie 1940, când este asasinat cu complicitatea autorităților statului, în frunte cu generalul Ion Antonescu. Datori în fața acestei canonade să la minimize măsurile de protecție, savantul a fost lăsat singur în cămașa unei răzbușniri certe. Iar după asasinare, a urmat pe tot parcursul celor două luni până la rebeliunea legionară o adâncă tăcere pe care, într-o curajoasă scrisoare trimisă în ziua de 4 ianuarie 1941 generalului Ion Antonescu, Iuliu Maniu o denunță, cerând atât pentru fostul său adversar N. Iorga, cât și pentru prietenul său politic Virgil Madgearu, posibilitatea ca morții fiind numele lor să fie pomenit în presă, pe măsura locului avut în societatea românească. Fără rezultat.

Amintita sesiune solemnă a Academiei Române, la care a participat Regele Mihai I, avea să constituie începutul destinului postum al operei lui N. Iorga. Președintele Academiei Române era, în 1941, C. Rădulescu-Motru, cel care în după-amiază zilei de 29 noiembrie 1940 organiza singura manifestare publică în memoria celui dispărut, iar secretar general, istoricul Al. Lapedatu, care a păstrat o vie amintire lui N. Iorga. Acum, în mai 1941, elogiu Academic va fi rostit de Nicolae Bănescu, cel care înainte și după 23 august 1944, cât i-a fost îngăduită prezența în viața intelectuală a României, a publicat pagini vibrante și substanțiale despre N. Iorga.

Sediința din 15 mai 1941, transmisă la postul nostru de Radio și larg reflectată pe prima pagină a principalelor cotidiane românești, avea să aducă în ziarele și revistele noastre un număr de articole semnate de I. Simionescu, Perpessicius, Pamfil Șeicaru, Emanoil Ciomac, N. Bănzaru.

De atunci, prin studii științifice de mare amploare, acest curent s-a amplificat nu numai numeric, cât mai ales calitativ prin studiile unor savanți care aveau să marcheze o cotitură fundamentală în înțelegerea operei lui N. Iorga, a unor din dimensiunile sale. Nu vom putea cita aici toate studiile esențiale apărute în împrejurările celor două dictaturi de dreapta și de stânga. Dar nici nu vom putea omite pe cele semnate de Gheorghe I. Brătianu, în primul rând discursul său de recepție la Academia Română, în care a elogiat personalitatea celui pe care în mod firesc l-a urmat, Mihai Berza (istoric al Evului Mediu, știința și metoda istorică), iar după 23 august 1944, elementul de continuitate se

manifestă prin studii de anvergură științifică precum cel al lui Mihai Berza, **N. Iorga moralist**, D.M. Pippidi (istoric al Antichității și o operă inedită istoriologică), Tudor Vianu (valori stilistice), ea și capitolul din volumul *Spiritualități românești* de Ion Zamfirescu, N. Bănescu (legate de ideea națională și de libertate de popoarelor). Cu aceste studii - și nu numai - studierea operei lui N. Iorga începea să se structureze pe făgașele unei aprecieri obiective, dintr-o perspectivă istorică, filosofică și literară de o mare profunzime. Cea mai mare parte a acestor studii au apărut în publicațiile Institutului de Istorie Universală „N. Iorga” care din 6 decembrie 1941, când și-a reînceput activitatea, până la sfârșitul anului 1947, când activitatea i-a fost interzisă, a reprezentat un adevărat laborator de studiere și tipărire a operei lui N. Iorga. Acum apar primele elemente de discontinuitate: până la 23 august 1944, Institutul a tipărit trei volume din opera savantului **Conferințe și prelegeri, Oameni reprezentativi în purtarea războaielor** și cea de-a treia ediție a volumului **Generalități asupra studiilor istorice**, îmbogățită față de precedentă apărută în 1932. După această ultimă ediție (ingrijită ca și precedentele de Liliana, fiica lui N. Iorga, devenită la 6 decembrie 1943, Liliana Pippidi), timp de 21 de ani nici o tipăritură din opera lui N. Iorga n-a mai apărut în România. Interzicerea operei lui N. Iorga după 23 august 1944 s-a desfășurat pe două tărâmuri: imposibilitatea tipăririi operei sale, ceea ce a făcut ca **Istoriologia umană**, fragmentele ultime cărți scrise de Nicolae Iorga, „culese și orânduite, cu tot aparatul critic necesar: prin grija dnei și dlui Pippidi”, trimisă „în fine la tipar, după cum spunea Gheorghe I. Brătianu, datorită unui fond special pus la dispoziție de Ministerul Educației”, să fie, pur și simplu topită și să apară după ... douăzeci și unu de ani.

N. Iorga, **Materiale pentru o istoriologie umană**, fragmente inedite publicate de Liliana N. Iorga, cuvânt înainte de D.M. Pippidi, Editura Academiei 1968. Istoricul Andrei Pippidi posedă coperta cărții tipote în 1947. De la proiect până la materializarea primei ediții de N. Iorga, apărută în 1965 - „Pagini alese” ESPLA, alcătuită și îngrijită de Mihai Berza, conform documentelor publicate de Pavel Țugui, au trecut ... șapte ani. Am fost bucuros că ultimul referat care a hotărât trimiterea cărții la tipar mi-a fost solicitat de colegii de la Editura amintită, care au luptat din greu pentru a materializa acest proiect. Ceea ce s-a întâmplat însă cu „Materiale pentru o istoriologie umană” mi se pare a fi concludent. Fondul alocat tipăririi cărții provenea de la Ministerul Educației al cărui titular era Ștefan Voitec, social-democrat, care mai păstra respect pentru numele și opera lui N. Iorga. Forțe mai puternice au împiedicat și ca acest gest să se materializeze. A doua dimensiune este reprezentată de interzicerea cărților lui N. Iorga în cadrul acțiunii mai largi, desfășurate din 1945, de epurare din circuitul public, inclusiv al bibliotecilor, a cărților „apărute în România de la 1 ianuarie 1917, până la 23 august 1944, cu caracter legionar, fascist, hitlerist, sovinit, nazist sau pasagii dăunătoare bunelor relații ale României cu Națiunile Unite”. Pe aceste liste retipărite în atât de utilul volum **Gândirea interzisă. Scrieri cenzurate. România 1945-1989** (coordonator științific prof. univ. Paul Caravia, Editura Enciclopedic 2000), se află practic 200 de titluri din opera lui N. Iorga care n-aveau dreptul de circulație publică și nu puteau să fie consultate nici în bibliotecă. Deținea un trist record în ceea ce privește numărul operelor interzise. Chiar raportate la cantitatea volumelor tipărite în timpul vieții lui.

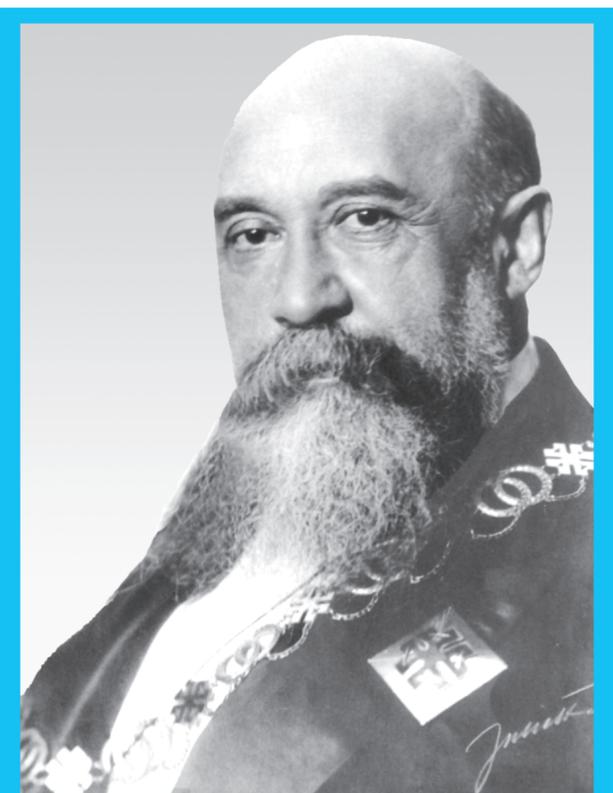
Mai trebuie să adăugăm și un alt fapt recent făcut public de istoricul P.S. Năsturel, și anume, inițiativa lui Victor Papacostea care, după 1944, a avut inițiativa, ca director al Institutului de Balcanologie, să traducă **Istoria Imperiului Otoman**. Inițiativa a rămas, de asemenea, în fază de proiect, deși tatăl domnului P.S. Năsturel tradusese multe pagini.

În consecință, vom spune că tipărirea și studierea operei lui N. Iorga între 1940 - 1947 este semnificativă singur structurile românești din acea vreme, pentru lupta dusă până în ultimul moment, deși forțele aflate în joc erau de mărmi și puteri disproporționate.

Vorbind de Institutul de Istorie Universală „N. Iorga” și de tipărirea sale putem spune, fără nici o exagerare, că acest for științific de sub conducerea lui Gheorghe I. Brătianu a reprezentat una din citadelele rezistenței științifice împotriva comunismului până când, prin măsuri administrative abuzive, activitatea i-a fost sugrumată. Și aceasta, deși restricții de tot felul îi îngreădeau activitatea, despre ele vorbind cu demnitate și curaj Gheorghe I. Brătianu în dările de seamă amintite. Astfel, **Revista Istorică**, anul 1943, în condițiile războiului care începea să nu ne mai fie deloc favorabil, tipărește totuși două numere însumând 324 pagini în anul 1945, se poate tipări unul singur cu aproape 270 pagini, iar în anul 1946 tot un singur număr în 195 pagini. Înainte de 1944, Gheorghe I. Brătianu a tipărit sub egida Institutului broșura **N. Iorga apărător al drepturilor românești** și în prima parte a anului 1944, **Nicolae Iorga. Trei cuvântări**. După 1945, numele său n-a mai apărut, chiar și volumul **Tradiția istorică despre întemeierea statelor românești** purtând această dată nefind - practic - difuzat.

Și tot în paginile **Revistei Istorică**, ianuarie - decembrie 1946, profesorul M. Berza dădea o replică fermă istoricului maghiar Ladislav Makkai, care în *Revue L'Histoire Comparée*, Etudes Hongroises, 1943, publicase studiul „L'historiographie roumaine dans les dernières dizaines d'années”, cea mai mare parte fiind dedicată lui N. Iorga (zece din treizeci și cinci fără să adăugăm numeroase alte referințe mai lungi sau mai scurte în restul textului).

Numărul **Revistei Istorică** apărut în 1947 reprezintă prin riposta lui Mihai Berza o demnă afirmare a valorilor naționale într-un moment în care acestea erau înjosite, iar propagarea lor devenise o culpă. „Reproșul esențial - spune M. Berza - pe care dl Makkai îl aduce lui Nicolae Iorga - vina primordială din care derivă toate celelalte - este acela de a se fi pus „au service des ambitions nationales” (p. 473). În realitate, dacă dl Makkai și-ar da osteneala de a folosi

NICOLAE IORGA

reper nemuritor în afirmarea principiilor naționale, demnității românești, tradiției noastre

cuvintele într-un chip mai propriu, ar trebui să admită că opera lui Iorga a fost în serviciul nevoilor adânci ale neamului său, de unitate, de libertate, de creație organică legată de un trecut care trebuia cunoscut cât mai adânc și nu a unor „ambiiții naționale”. Cu spirit metodic M. Berza arată ce „idei” pe care istoricul maghiar le atribuie lui N. Iorga nu-i aparțin savantului, ci sunt fie fraze rupte din context, fie interpretări personale străine de litera și spiritul operei sale. Ca în incheiere să afirme: „Știința istorică din zilele noastre se îndreaptă tot mai stăruitor pe drumul deschis de această concepție, scoțită de domnia sa doar „un mélange étrange des idées du nationalisme romantique du XIX-siècle et des tendances modernes de l'historiographie allemande”. Și totmai pentru că concepția istorică a lui Nicolae Iorga începe acum să fie actuală, scoțim prematur răsuflatul de ușurare cu care dl Makkai își încheia articolul: „La mort tragique de Iorga vient de terminer cette époque de l'historiographie roumaine” (p. 504). Moartea lui Nicolae Iorga nu a terminat nimic: spiritul lui dăinuiește încă. Din fericire”.

Asemenia afirmații veneau în netă contradicție cu spiritul vremii, cu ceea ce se pregătea și se înfăptuia pe tărâmul demolării și interzicerii valorilor naționale, a tot ceea ce ținea de specificul românesc.

Dacă planul cercetării științifice a fost în pofida condițiilor vitrege cumulate - de la cenzură la lipsurile economice care și ele erau folosite tot pentru exercitarea unor interdicții deghizate - bogat, în plan calitativ, să ne întrebăm acum care a fost în acești ani atitudinea ziaristilor, incluzând în această categorie și pe intelectualii care făceau

publicistică. S-au scris între 1941-1947 un mare număr de articole dedicate lui N. Iorga în paginile ziarelor și revistelor noastre. Unele convenționale, vehiculând locuri comune. Dar nu acestea prevalăz și cele semnate până în 1944 de Pamfil Șeicaru care în articolul **O falsă istorie a literaturii române** îi impută lui G. Călinescu minimalizarea lui N. Iorga readus la ... trei pagini, în timp ce criticul „G. Călinescu află șase pagini libere pentru a vorbi despre G. Călinescu”. Iar după ce dă câteva citate din Călinescu despre N. Iorga, spune că se oprește „dintr-o firească decență”.

Să relevăm și faptul că paginile ziarelor „Curentul” au fost larg deschise reflectării manifestărilor legate de memoria lui Iorga. Două reviste *Vremea* (anul XIII, nr. 695, duminică 15 iunie 1941) și *Familia* (nr. 77, seria IV, nr. 11-12 noiembrie-decembrie 1942) au închinat numere omagiale lui N. Iorga, unind semnături importante ale timpului. După 23 august 1944 numele lui N. Iorga apare cu insistență mai ales în anii 1944-1945 și mai rar în 1946-1947, fără să dispară în acel ultim an. Dacă înainte de 23 august 1944 nu se vorbea în articolele de ziar despre împrejurările morții lui N. Iorga, asemenea articole vor prevala după 23 august. Era și firesc, „Jurnalul de dimineață”, cotidianul condus de Teodor Teodorescu - Braniste este publicația care prin pana directorului său, ca și prin coloanele larg deschise altor colaboratori va evoca, așa cum se cuvine, personalitatea lui N. Iorga și moartea lui tragică. Începând cu cea de-a patra aniversare a asasinării lui, când „Jurnalul de dimineață” îi consacra două pagini care

cuprind, în afara reportajelor legate de tragedia lui moarte, omagii semnate de Mihail Sadoveanu, C. Titel-Petrescu, dr. N. Lupu, Eugen Crăciun. Tudor Teodorescu-Braniste era unul din cei îndreptățiti să blameze „Garda de fier” pentru crima comisă. Fusese între cele două războaie un adversar consecvent și neînfricat al fascismului și al agenturii sale românești, iar de la 6 septembrie 1940 până la 23 august 1944 nu colaborase sub nici o formă în presa românească. În consecință, contribuția „Jurnalului de dimineață” și a lui Tudor Teodorescu-Braniste la afirmarea permanenței lui N. Iorga în istoria românească este una de prim-ordin și aceasta până în preajma interzicerii ziarului, și anume în vara anului 1947. Alături de el, presa independentă, în limitele impuse de o cenzură de la o zi la alta mai represivă, a căutat să aducă în primul-plan valoarea lui N. Iorga, perenitatea personalității lui.

Chiar dacă ar putea să pară ciudat, Tudor Arghezi, care ani și ani a înfruntat fulgerele lui N. Iorga răspunzând pe măsură, va scrie un frumos articol în „Adevărul” în 1946. Iar în 1947, tot în acel ziar, Il. Soreanu și Petru Comarnescu, în „Timpul”, vor încheia practic seria articolelor substanțiale despre N. Iorga, care includ bineînțeles și pe cel semnat în 1946 de G. Călinescu în paginile „Contemporanului”.

Se naște întrebarea, a dominat oare în acești ani o atmosferă de unanimă receptare și prețuire a operei lui N. Iorga? Dacă C.C. Giurescu semna, cu inițiale, necrologul din *Revista Istorică Română*, considerând că „suntem prea aproape în timp și am fost prea direct amestecați în frământările epocii noastre pentru ca să putem rosti o judecată dreaptă și senină cuprinzând întreaga activitate a lui N. Iorga”, aducând omagii „acestei personalități excepționale”, disocierile publicației, mai ales prin directorul ei și D. Bodin, n-au încetat, atrăgând replica lui Mihai Berza.

Pompiliu Constantinescu își va (re)afirma opiniile lui despre N. Iorga și cultul său, vorbind despre „iorghisti”, stărnind în paginile aceleiași publicații („Vremea”) riposta lui Barbu Theodorescu.

După 23 august 1944, un autor de îndigete „romane” satirice la adresa „burghezo-moșierimii”, I. Ludo, va scrie un pamflet intitulat „În memoria lui Nicolae Iorga și a miilor de evrei din Basarabia, Bucovina și Vechiul Regat”, în care amestecă elogiul pentru omul de carte și reproșul adresat celor care au fost alături de N. Iorga și tac, afirmând că „pentru păcatele omului politic N. Iorga nu se cade să fie șters din istoria culturii române omul de carte N. Iorga”. I. Ludo se înscrie împotriva celor care afirmă că „Iorga a luptat cu un democrat ireductibil, pe baricadă, în căzuța cu forțele negre ale reacțiunii rasiste și antimarxiste”. Și I. Ludo spune: „Adevărul istoric e altul”. Consideră articolele postume „sau flecăreala sentimentală sau literatură tendențioasă” Ne oprim aici, deoarece semnatarul nu merită o analiză mai amplă. Și vom aminti unul dintre cele mai stranii atacuri venite din partea unui om de vastă cultură, de un mare rafinament intelectual, și de o rară subtilitate, D.I. Suchianu. Recenzând cartea lui Petru Groza, „În umbra celulei”, nu-i arată președintele Consiliului de Miniștri din acea vreme - 1945 -, și anume că, la un moment dat, afirmă că N. Iorga a fost „cel mai inofensiv om politic din lume”. Replica lui D.I. Suchianu este stupefiantă: „Nu credem așa. Lui Iorga îi revine meritul nu numai de a fi pus primele temelii ale legionarismului român, dar și acela de a fi inventat „avant la lettre”, hitlerismul”.

Nu mai continuăm. O asemenea enormitate apărută într-o revistă care timp de decenii tipărise pagini nemuritoare ale culturii românești, de care se lega o direcție fertilă a literaturii noastre. E drept, „Viața Românească” avusese cele mai rele relații cu Nicolae Iorga încă de la primele numere ale apariției în 1906. Aprehensiunile nu dispăruseră și nu se atenuaseră nici după moartea savantului. Dimpotrivă.

Cum spuneam, împrejurările morții lui N. Iorga puteau, după 23 august 1944, timp în care cuvântul de ordine era lupta împotriva rămașitelor fascisto-legionare, ca numele și opera lui Iorga să fie amintite cu respectul cuvenit de presa noului guvern.

Și totuși, ziarele oficiale („Scânteia”, „România liberă”) au fost cât se poate de parcimonioase în evocarea personalității lui N. Iorga, iar când au făcut-o era evident că numele savantului era mai degrabă folosit ca un bumerang împotriva partidelor istorice acuzate de „cărășie”, cu cei ce l-au asasinat pe N. Iorga, Virgil Madgearu, Victor Iamandi. Citirea notițelor și articolelor apărute în presa menționată demonstrează faptul că asasinarea lui N. Iorga reprezenta mai degrabă un prilej de a opera un transfer de vinovăție spre inamicii de atunci ai Partidului Comunist, o culpabilizare a adversarilor din acel moment: partidele național - țărănesc și național liberal.

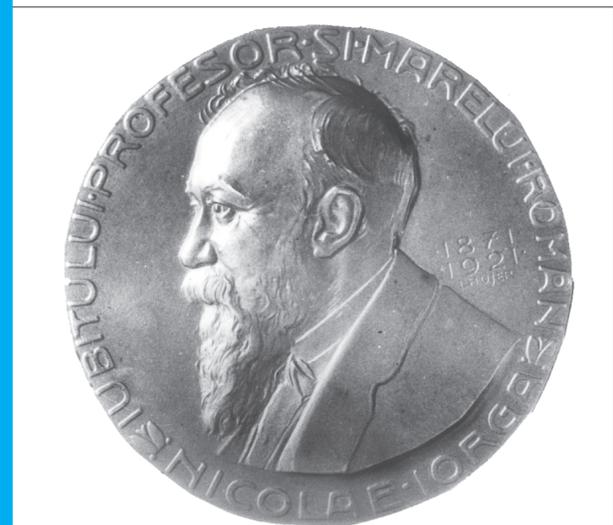
Nici cel de numele căruia se lega atunci structura ideologiei marxiste din țara noastră - Lucrețiu Pătrășcanu - nu va acorda în lucrările lui apărute între 1944-1947; „Curent și tendințe în filosofia românească”, „Un veac de frământări sociale”, „Sub trei dictaturi”, locul cuvenit, gândirii și acțiunii lui N. Iorga. Il ignoră ca filosof al istoriei, îl prezintă ca pe un om politic de două ori în contexte negative, îi citează unele din lucrările privind secolul al XIX-lea.

Așa cum spuneam, interzicerea numelui și operei lui N. Iorga se încadrează într-un context mai larg care urmărea decapitarea culturii românești. Epurarea, arestarea onora dintre cei mai de seamă reprezentanți ai culturii românești din acea vreme, începută încă din 1945 și care în toamna anului 1947 va intra pe o spirală demențială, se însoțesc cu interzicerea operelor scrise de aceștia până în 1944. Și cazul celor 200 de lucrări prohibite ale lui N. Iorga este - desigur - semnificativ. Erau și considerente conjuncturale, antipațiile unuia sau altuia din conducătorii comunisti din acea vreme, precum Lucrețiu Pătrășcanu, al cărui mandat de deputat fusese invalidat de guvernul N. Iorga în 1931, sau Petre Constantinescu-Loași, care nu înțelesese faptul că N. Iorga îi luase apărarea în mod subtil în timpul procesului său din 1936, când scrisese articolul „Judecata unui prost”. Vor fi avut și acestea rolul lor, după cum și lașițiile unor intelectuali domnici de a urca mai repede scările mării, ale funcțiilor. Dar esențialul trebuie căutat în contrastul fundamental dintre noua ideologie socialistă și gândirea lui N. Iorga. Era o deosebire structurală, o indiferență totală între principiile operelor scrise de noua generație și tot ceea ce afirmase N. Iorga timp de cinci decenii și se alcătuiseră într-un sistem coerent, organic. Interzicerea lui de la sfârșitul anului 1947, preluată de reticenta oficială manifestată pe parcursul anilor 1944-1947 se explică prin contrastul dintre noua ideologie internaționalistă și ideea națională, fundamentul neabătut al gândirii și acțiunii savantului, piatra unghiulară a gândirii sale. Lupta de clasă, principiul cardinal al noii orânduirii, se afla la antipodul principiului solidarității naționale și al armoniei sociale, cealaltă dimensiune a crezului social al lui N. Iorga, care încă din 1904 considera că unul din cele mai mari rele ale secolului al XIX-lea este „ura de clasă”. Excluderea violentă a adversarilor politici, ai celor ce măturiseară o altă credință ideologică, socială, religioasă, a celor ce aparțineau altei clase se afla iarăși în netă contradicție cu ideea pe care N. Iorga a afirmat-o cu ardoare, și anume lupta înțeleasă ca o confruntare de idei, de principii, refuzul oricărei încălcări a legii, chiar și împotriva celor ce încălca legea, condamnarea fără echivoc a oricărei ilegalități împotriva dreptului. Când - după 1944 - dreptul și legea erau încălcate în fiecare zi, scrierile lui N. Iorga, acțiunea lui N. Iorga încă vie în amintirea contemporanilor - trecuseră doar patru ani de la asasinarea lui - nu puteau să fie reamintite. Se mai adăuga, tot ca divergențe de principiu: considerarea proletariului drept clasă conducătoare de noua ideologie, pe când N. Iorga, încă de când și-a definit forțele sale social și artistic, - în paginile „Sămănătorului” - așeza la bazele societății românești țărănimea, purtătoarea și creatoarea tuturor valorilor sociale, morale și artistice. De aici decurgea o altă contradicție: ofensiva dusă de noua generație împotriva tradiției românești considerată a fi expresia unui pasivism opus înnoirilor revoluționare, de esență mistică, fiind în mare parte conținută în valorile artistice ale lăcășelor de cult (biserică, mănăstiri) pe care cel dintâi N. Iorga le pusesese în evidență și le-a relevat însemnătatea de-a lungul întregii sale vieți. Noțiunea de tradiție la N. Iorga era organică, unitară, indisolubilă și privea întreg trecutul românesc, ceea ce reprezenta iarăși o categorică inaderență la criteriile „selective”, care începeau să opereze din ce în ce mai stringent, personalități, evenimente, perioade fiind înlăturate, iar altele fiind privite dintr-o perspectivă pur negativă.

Totul culminând cu „manualul unic”, de tristă aducere aminte, apărut - în 1948 - sub îngrijirea lui Mihail Roller.

Viziunea organică asupra trecutului românesc, evidentă în tot ce a scris N. Iorga de la articol de ziar, portret, până la sinteza istorică, își avea corespondența în viziunea organică asupra spațiului românesc. Așa cum se știe, de acțiunea lui pluriformă, entuziasmat se leagă, în primele două decenii ale secolului al XX-lea, redescoperirea conștiinței naționale, care cuprindea nu numai pe românii care trăiau pe teritoriul țării libere, ci și pe toți cei aflați sub stăpânirea celor două imperii austro-ungar și rusesc. Faptul îi fusese reproșat și de istoricul maghiar L. Makkai.

Iată doar câteva momente ale unei lupte pe care intelectualii români au dus-o între 1944-1947 pentru afirmarea principiilor naționale, ale demnității românești, ale tradiției noastre, avându-l ca reper nemuritor pe N. Iorga.

O medalie comemorativă și o placă memorială - însemne ale prețuirii marelui savant (1921 și 1931)

Curs la Facultatea de Geografie

Confruntarea cu noile exigențe

– Convorbire cu prof. univ. dr. Victor Prodecan al Facultății de Management și Informatică

– Cu ce gânduri porniți acum, la început de un universitar, în ceea ce privește structurarea pregătirii, și desfășurării orelor de curs, de seminarii și lucrări practice, ca și de laborator?

– Începând de anul acesta, prin lege, facultatea noastră are două specializări, și anume: Contabilitate și Informatică de Gestiune – acreditată și Finanțe și Bănci – autorizată. Au fost elaborate planuri de învățământ noi, adecvate celor două specializări și, sperăm, practicii în domeniile specifice. Am prevăzut ore de curs, seminarii, lucrări practice și laborator care, considerăm că răspund exigențelor pregătirii studenților, potrivit fiecărei specializări. Toate acestea se referă însă numai la anul I zi, ID și FR.

Pentru studenții din anii II-V planurile de învățământ rămân neschimbate, absolvenții care reușesc la examenele de licență pe care le va organiza facultatea

– numele persoanelor de secretariat (adresa și e-mail) pentru rezolvarea unor cereri (adeverințe, întrebări privind propria situație școlară, întrebări și confirmări privind calendarul disciplinelor ș.a.).

În Biblioteca virtuală se regăsesc Notele de curs în formă ID pentru fiecare disciplină în parte, însoțite de bibliografia obligatorie, suplimentară și facultativă, precum și de teste de autoevaluare.

Disciplinele sunt însoțite la avizierul electronic din Biblioteca virtuală de Calendarul pentru asistența tutorială și evaluări.

• Emisiunile didactice tvRM

Activitățile de învățământ difuzate de tvRM sunt concepute și realizate ca auxiliare ale asistenței tutoriale destinate învățământului la distanță, fără a fi neglijate celelalte categorii de studenți ai Universității, cărora li se adresează de asemenea.

Ele au forma unor sinteze-consultații, axate pe aspectele importante ale temei, pe dificultăți și pe aplicații care urmează să se regăsească în subiectele pentru evaluare și în referatele pregătite de studenți. Se fac referiri la manualele publicate, la îndrumările cuprinse în biblioteca virtuală, pe Internet și la întrebările adresate de studenți la telefon, prin scrisori sau prin poșta electronică. Materia unui semestru este concentrată în 8-10 lecții de acest tip.

Sintezele sunt transmise în direct sau înregistrate în studioul de învățământ al tvRM și răspund cerințelor de claritate, coerență și atractivitate prin calitatea didactică a expunerii și utilizarea optimă a ilustrațiilor audiovizuale (scheme, grafice, diagrame, simulări, filme ș.a.).

Este momentul să fie precizat faptul că Universitatea Spiru Haret, prin această formă de învățământ – la distanță – aplicată în conformitate cu standardele CNEEA în configurație proprie, unică în România – realizează un demers practic de utilizare a informațiilor științifice și a tehnologiilor moderne de comunicare în educație, pregătire, cercetare și studiu, folosind infrastructura proprie de excepțională dimensiune, calitate și valoare (spații de învățământ în proprietate, rețeaua Internet cu cca 350 computere din ultima generație, postul propriu de televiziune prin satelit – tvRM, tipografia ultramodernă în proprietate, infrastructură socială și administrativă proprie, universitară, modernă și de înaltă cuprindere ș.a.).

Învățământul la distanță este rezultatul aplicării pe plan național și internațional în manieră globală, generalizată, a consecințelor fenomenelor informaționale și tehnologice moderne neînfrânate ca

noastră, ca în primească Managementul acești studenți anulul I, co întreaga stăru seminarii, lu cu scopul de ținută teoretic viitorii noștri miști, ceea contribuind facultății noastre fi în folosul

– Cum va acumulată impune noi 2002-2003, zându-se m studenților?

– Noi existând, prin pe permanentă a fi în pas cu n practica din finanțelor, bă facultății noastre studenților a modalități ca lucrări pra rezolvarea c unora dintre de seminar e vii curiozi conținutul c modernizare constau în facultății – retroproiecto preocupă îns apelează în tradițională ș care este bib

– Ce ele promovate studenților proces inter desfășoară p prin elabora lucrări știm rent la orele

– Pregătirea interactiv pe nouă profesio făcut în ace disponibilita putea să imb Corpul prof voință de di inclusiv în Lucrării de grupă ar treb de dialog cu către această conștienți, în prezent, de societate, de și că trebuie față. Refera științifice – ș anuale de s – sunt tot a interactivită devină un fer sens democra studenților s să manifeste care le expun imunitate.

– Ce an obținute pâr pe care-l p pentru stud în punerea care benef intelectual dispune Uni

– Anii de ani din viață. privești și facultate s potențialul in dascălilor l studentul no si în cazul

plan preocuparea pentru pregătirea temeinică profesională a studenților, considerând că medicina umană sau veterinară este o profesie care trebuie exercitată cu responsabilitate și pasiune. De la început s-a plecat de la premisa că studenții de la această facultate particulară își susțin prin taxele de școlarizare pregătirea profesională, disciplina universitară, conștiința profesiei și nu toleranța, incompetența, neprofesionalismul, iar cadrele didactice sunt obligate să le asigure exigența și competența lor profesională la cele mai înalte standarde.

Conducerea facultății a fost permanent conștientă că prin pregătirea profesională a studenților va reuși să impună și să contribuie la ridicarea prestigiului Universității Spiru Haret. În acest fel, absolvenții facultății noastre nu se vor diferenția cu nimic de colegii lor de la facultățile de medicină veterinară cu tradiție din țară, dovedind a fi la fel de competitivi în exercitarea profesiei.

Proba cea mai elocventă a acestei afirmații constă în faptul că în cei 11 ani de funcționare, toți cei 162 de absolvenți au promovat examenele de licență. Situația mediilor obținute la examenele de licență a fost următoarea: medii peste 8-9%, medii între 8,50-9, 6-8%; medii între 8-8,50-14%; medii între 7,50-8-10%. Aceste rezultate au fost obținute în condițiile în care studenții facultății noastre au susținut examenul de licență alături de absolvenții facultăților de stat, examen care a cuprins o probă scrisă eliminatorie, cu tematica aleasă din 3 discipline fundamentale preclinice, cazul clinic și susținerea publică a lucrării de licență, la prestigioasa

Profesorii celebri, membri ai Comisiei de licență, cu o îndelungată pregătire profesională au acordat „girul” lor studenților facultății noastre. Ei nu s-au înșelat. Iată de ce! Din cei 162 de absolvenți și licențiați ai facultății noastre toți exercită profesia de medic veterinar în unități sanitar-veterinare de stat și private, în cabinete veterinare de la orașe și sate, asigurând apărarea sănătății animalelor (45%), în unități de prelucrare a produselor alimentare de origine animală și în domeniul apărării sănătății publice (28%), în domeniul marketingului farmaceutic și al farmaciilor veterinare (18%), în cercetarea științifică (2%), în învățământul superior (3%), în domeniul creșterii animalelor și al ameliorării raselor (2%), în unități de agrement (2%).

În aceste unități, absolvenții facultății sunt apreciați ca buni specialiști. Toți absolvenții au obținut „Certificatul de liberă practică”, eliberat de „Colegiul Medicilor Veterinari”.

Toate aceste rezultate nu ar fi fost posibil de obținut dacă nu exista un corp profesoral deosebit de valoros, care să se preocupe și să îndrume pregătirea profesională și științifică a studenților.

Conducerea facultății s-a orientat de la bun început în atragerea, alături de studenții facultății, pentru pregătirea lor profesională, a celor mai bune cadre didactice care să servească ca model de conduită profesională și în activitatea științifică. „Maeștrii” ai profesiei veterinare ca prof. univ. dr. Seiciu Florian, prof. univ. dr. Bărză Horea, prof. univ. dr. Răducănescu Helgomar, prof. univ. dr. Aurel Popoviciu, prof. univ. dr. Șuteanu

mercedere, în potențianul lor, de asimilare a cunoștințelor, de creativitate chiar, în acești tineri a rodit din plin. Ei nu vor fi uitați niciodată pentru seriozitatea și dragostea cu care s-au implicat în formarea, instruirea și educarea studenților noștri.

Biroul de conducere al facultății a selectat prin concurs cele mai bune cadre didactice care alături de maeștrii lor să învețe din frumusețea meseriei de „dascăl” și să crească sub îndrumarea lor. Astfel, cu o singură excepție, toate cadrele didactice, tinere sub 35 de ani, sunt doctori în științe sau doctoranzi, ceea ce conferă pregătirii profesionale și științifice a studenților un atu puternic.

La înalta pregătire profesională a absolvenților facultății noastre a contribuit și preocuparea constantă a cadrelor didactice de a edita cursuri și îndrumătoare de lucrări practice. Relevant este faptul că aproape fiecare cadru didactic a editat, în ultimii 7 ani, cel puțin câte un curs sau un îndrumător de lucrări practice. De asemenea, este evident că la formarea profesională a contribuit sistemul complex de pregătire practică, de îndrumare și supraveghere individuală a studenților.

Valoarea profesională a absolvenților facultății noastre este confirmată și de numărul mare de absolvenți înscriși la cursurile de pregătire post-universitare, masterat, sau doctorat, care se desfășoară în cadrul facultății de stat.

Suntem convinși că dacă vom merge la fel de consecvent pe drumul respectării „principiului cultivării valorilor profesionale”, Facultatea de Medicină Veterinară din Universitatea Spiru Haret se va afirma tot mai pregnant în constelația celor mai bune facultăți din țară.

(conducător titular) de disciplină, care poartă răspunderea derulării activităților specifice pentru materia respectivă de studiu atât în București, cât și în centrele teritoriale ID.

Tutorii (de la nivelul grupelor de studenți) și directorii de centre teritoriale ID colaborează intens și direct cu titularii de disciplină, în baza unui „calendar al disciplinei” de studiu. Acest calendar, în principal, cuprinde următoarele:

– durata de studiu pentru disciplina respectivă (numărul de săptămâni, respectiv un semestru sau pe parcursul unui an întreg de studiu);

– întâlnirile directe studenți – cadre didactice la disciplina respectivă (datele pentru cel puțin 2 întâlniri în cursul unui semestru) ocazie în care se predau sintetic și reprezentativ cursurile aferente disciplinei; datele de efectuare a unor teme de control (2 teme de control);

– modul de evaluare (verificare, colocviu sau examen) și data susținerii evaluării.

Învățământul la distanță

Prof.univ.dr. Ioan GÂF-DEAC,
prorector al Universității Spiru Haret,
directorul general al Departamentului ID

alături de CNP îi oferă posibilitatea pătrunderii în spațiul Bibliotecii virtuale.

3. – Postul propriu de televiziune tvRM (Televiziune România de Măine) național, universitar și cultural oferă studenților cursuri în direct sau înregistrate pentru disciplinele de studiu, conform grilei de programe publicată zilnic în presa centrală și pe rețeaua Internet. Emisiunile specifice sunt reluate zilnic și în cursul nopții. Programele postului tvRM pot fi recepționate prin rețeaua de cablu sau direct prin satelit pe întregul teritoriu al României și în străinătate (Europa, Nordul Africii, Orientul Mijlociu).

• Metodica de învățământ ID

La nivelul facultății (specializării) sunt întocmite situații privind localizarea geografică a studenților (proveniența, respectiv domiciliul). În funcție de localitatea unde își desfășoară activitatea, studenții sunt arondați la unul din cele 8 centre teritoriale ID sau la sediile facultăților din București. După caz, dacă este identificat un număr mai ridicat de

În societatea contemporană este recunoscut deja interesul manifestat pentru „a învăța de-a lungul întregii vieți” și pentru a sistematiza, înțelege și asimila cu viteză sporită cantitatea imensă de informații din cele mai diverse domenii, de la teorie la practică.

În mediul social general asistăm la o creștere vertiginosă a volumului cunoștințelor în paralel cu – cel puțin – înjumătățirea duratei de viață pentru multe dintre noile cunoștințe.

Învățarea modernă este, așadar, o proprietate a modului de a trăi.

Sunt identificate două încercări principale de modernizare a învățării, și anume:

– cum să recepționăm noile cunoștințe și să ne debarasăm de cele vechi;

– ce trebuie și cum să reținem din volumul de cunoștințe vechi, dar, mai ales, la ce trebuie renunțat ca fiind perimat definitiv în rândul acestora.

Construcția unei paradigme folosite în procesul introducerii noului începe prin perfecționarea învățământului.

Învățământul în accepțiune modernă este o activitate, iar educația și nivelul de pregătire sunt rezultatele (consecințele) practice ale acestei activități.

Universitatea Spiru Haret este acreditată prin Legea nr. 443 din 5 iulie 2002. În conformitate cu Legea învățământului, în contextul acreditării se poate organiza forma de învățământ la distanță.

Prin Hotărâre de Guvern este stabilită durata învățământului la distanță, ea nu poate fi mai mare de 3 ani față de învățământul la zi.

La început de drum, se prezintă în continuare liniile importante de organizare și activitățile principale pentru învățământul la distanță în cadrul Universității Spiru Haret cu scopul de a evidenția complexitatea, eficiența și responsabilitățile în domeniul pentru studenți și cadrele didactice universitare:

• Tehnologia ID

Studenții admiși sunt înmatriculați la facultățile ce au sediul în București pentru fiecare din cele 13 specializări care funcționează la Universitatea Spiru Haret, în conformitate cu prevederile Hotărârii de Guvern.

În țară sunt înființate și funcționează un număr de 8 centre teritoriale ID, respectiv la Constanța, Râmnicu Vâlcea, Brașov, Craiova, Câmpulung Muscel, Cluj-Napoca, Blaj și Sighetul Marmației.

La București, la sediul central al Universității Spiru Haret este înființat Departamentul de Învățământ la Distanță, care, prin Regulamentul său de funcționare, asigură coordonarea întregii activități din domeniul. În cadrul Departamentului este localizată

Curs la Facultatea de Istorie

Pregătirea pentru cariera didactică

Prof. univ. dr. Ștefan COSTEA

Între temele „la ordinea zilei” ale sistemelor naționale de învățământ, dezbătute în vara aceasta, s-a aflat și cea referitoare la situația actuală a pregătirii socio-psiho-pedagogice, metodice și practice a personalului din învățământul preuniversitar. Ea s-a impus atenției ca prilejul concursurilor pentru ocuparea posturilor vacante din școli generale, gimnazii și licee. Concursuri care au reliefat, în mod pregnant, o realitate nedorită, de mare extensivitate; aceea că o majoritate îngrijorătoare a participanților la aceste concursuri n-au putut demonstra că dispun de cunoștințele, abilitățile și competențele psihologice, pedagogice, metodice și practice necesare, implicate de practicarea profesiei didactice la standardele și exigențele actuale ale proceselor de învățământ și educație.

Factorii care au generat această situație sunt multipli și compleși, iar responsabilitățile implicate de geneza și generalizarea unui asemenea fenomen sunt împărțite și nu este locul și cazul să le discutăm în acest cadru.

Mult mai util și mai productiv s-ar putea dovedi a fi o discuție asupra direcțiilor de reflecție și de fundamentare teoretică și, mai ales, de elaborare practică a sistemelor de acțiune, a programelor și măsurilor concrete de intervenție, pentru depășirea rapidă a situației, prin intermediul unor soluții valide; sub raport științific, eficiente și performante, din perspectivă acțională.

În acest sens, în acest articol ne propunem să prezentăm succint ce s-a întreprins până în prezent și cu ce se participă la eforturile consacrate depășirii actualei stări de lucruri, din această componentă a sistemului național de învățământ.

Ca instituție de învățământ superior, având în structura sa un mare număr de facultăți, de specialități și specializări care pregătesc cadre didactice, în aproape toate disciplinele incluse în cursurile învățământului preuniversitar, încă de la înființarea sa, Universitatea Spiru Haret a asigurat condițiile necesare pentru a putea răspunde corespunzător exigențelor studenților din toate facultățile și formele de învățământ, care își exprimă opțiunea ca, pe lângă pregătirea de specialitate, să obțină și pregătirea inițială socio-psiho-pedagogică și metodică necesară pentru exercitarea profesiei lor didactice.

Răspunzând acestei necesități, Universitatea a organizat, pe parcurs, toate cursurile și activitățile didactice prevăzute în documentele legale ce au reglementat acest domeniu de activitate, având în vedere că în structura sa are facultăți, cadre și formații de cercetare științifică de profil. Ceea ce a făcut ca, în prezent, Universitatea să dispună de o experiență profesională de specialitate verificată, de un corp didactic calificat, propriu, format atât din specialiști – cadre didactice și cercetători științifici – afirmați și recunoscuți, cu bogate realizări didactice și științifice, cât și din cadre didactice tinere valoroase, cu studii superioare de specialitate, universitare, postuniversitare și doctorale (finalizate și în curs de finalizare).

La toate acestea se adaugă faptul că Universitatea dispune de baza materială, infrastructura, logistica și mijloacele materiale necesare bunei organizării și funcționării a unei asemenea unități de învățământ superior, având perspective de evoluție ca unitate complexă de formare și perfecționare profesională a viitoarelor generații de cadre didactice și specialiști, necesare sistemului național de învățământ și educație.

Ansambllul problemelor antrenate de asigurarea eficienței activității din acest domeniu a fost ghidat, abordat și soluționat în perspectiva principiului educației permanente, potrivit căruia Universitatea își propune ca, pe lângă funcțiile tradiționale – academice și de cercetare științifică – să evolueze înspre asumarea unor noi sarcini în complexul proces de formare și valorificare superioară a resurselor umane,

îndeplinirii din ce în ce mai competente și mai eficiente a noilor funcții economico-sociale, politice și culturale impuse de exigențele participării la dezvoltarea și la inovarea socială – ca premisă și condiție esențială a realizării idealurilor și aspirațiilor contemporane legitime ale poporului nostru.

În acest cadru, începând cu actualul an de învățământ – 2002-2003 –, Senatul Universității Spiru Haret a constituit, potrivit legislației învățământului în vigoare, **Departamentul pentru Pregătirea Personalului Didactic (D.P.P.D.)**, ca unitate specializată pentru formarea inițială a cadrelor didactice din învățământul preuniversitar, ca unitate de învățământ superior – centru de perfecționare, furnizor de programe de perfecționare și ca centru de formare și consultanță în domeniul educațional. Așa cum arătam, constituirea Departamentului se înscrie în cadrul obiectivelor strategice ale Universității Spiru Haret, care intră într-o nouă etapă de dezvoltare, propunându-și să multiplice ofertele educaționale, să-și sporească contribuția și să îndeplinească un rol din ce în ce mai activ în eforturile de dezvoltare a societății cunoașterii și informaționale din țara noastră.

Ca unitate educațională complexă, Departamentul i-a fost stabilită ca misiune:

- formarea inițială socio-psiho-pedagogică, metodică și practică a studenților care doresc să urmeze o carieră didactică, indiferent de domeniul de specialitate și forma de învățământ aleasă;
- formarea și perfecționarea profesională continuă pentru cariera didactică, în vederea asigurării competențelor necesare îndeplinirii corespunzătoare a rolului și funcțiilor de bază (inclusiv manageriale) ale cadrului didactic pe întreaga durată a vieții profesionale active, în concordanță cu paradigma contemporană a educației, înțelesă și practică ca experiență globală;
- consultanță de specialitate în domeniul educațional și asistență tehnică în domeniul completării, perfecționării, reciclării și reconversiei profesionale a personalului din întreprinderile, instituțiile și organizațiile sociale interesate.

Misiunea Departamentului este derivată și corelată cu realitatea economică și educațională,

actuală și de perspectivă, ale societății noastre și este concepută să răspundă unor necesități majore, între care:

- atenuarea și, în perspectivă, lichidarea dezechilibrului existent între cererea și oferta de cadre de specialitate în domeniul învățământului și educației, atât sub raport cantitativ, cât și calitativ, obiectiv ce reclamă eforturi sporite pentru pregătirea temeinică a unor noi generații de profesioniști pentru cariera didactică și educațională;
- depășirea, cât mai rapid cu putință, a deficitului de profesionalizare a personalului didactic și stoparea procesului de deprofesionalizare a acestuia;
- schimbarea radicală a raportului dintre statutul ocupațional și cel profesional al personalului, atât din sistemul de învățământ, cât și din întregul sistem național educațional;
- reconsiderarea statutului material, social și moral al personalului didactic, în vederea stopării procesului de devalorizare continuă a profesiei de educator și a creșterii atractivității pentru cariera didactică în rândul tinerilor;
- nevoia și cerința crescută de formare inițială socio-psiho-pedagogică, metodică și practică a studenților universității noastre care doresc să urmeze o carieră didactică și care au dreptul la această pregătire, fără taxe suplimentare de studiu;
- nevoia de a crește și diversifica oferta de programe de formare și perfecționare pentru cariera didactică, desigur, cu condiția asigurării unui plan unitar de învățământ la nivel național, pentru a răspunde mai adecvat tuturor categoriilor de beneficiari interesați și pentru a asigura o pregătire practică, de calitate, a acestora.

În acord cu misiunea sa, Departamentul și-a definit obiectivele de activitate, structura, organizarea și modul de funcționare, ca și resursele umane, materiale, infrastructura, logistica și managementul, beneficiind de sprijinul deplin al conducerii Universității.

Potrivit evaluărilor preliminare, în noul an de învățământ, un număr de peste 7000 studenți, de la toate facultățile și specializările Universității Spiru Haret, va beneficia de serviciile oferite de D.P.P.D., ceea ce considerăm că reprezintă un indicator semnificativ pentru dimensiunile contribuției pe care acesta le va putea aduce formării pentru cariera didactică a tinerilor absolvenți ai Universității.

Să formăm caractere

Prof. univ. dr. Ion Dodu BĂLAN

În eterna curgere a timpului, au ruginit, din nou, frunzele-n vie și codrii, vrăjii de Cronos, au devenit de aramă, precum cei din universul liricii poetului național; au plecat de la noi rândunelele spre alte țări mai calde, desfășurând prin văzduhul înnourat lungi nostalgii eminesciene, precum tinerii constrânși să plece aiurea din lipsa locurilor de muncă; a venit toamna, a sosit prima zi de școală, așa zice Anul Nou al învățământului, deci o zi de înălțătoare și tulburătoare sărbătoare, de neuitat pentru fiecare fiu al Almei mater. O sărbătoare a tinereții, a științei, educației și culturii. E vorba de una din sărbătorile care marchează profund sufletul tineretului studios, al dascălilor săi, precum și de deschiderea unei etape esențiale, determinante pentru viața fiecărui studios. Mai ales când e vorba de o etapă innoitoare în procesul de învățământ, sincronizat cu cele mai moderne cuceriri ale științei și tehnicii, pentru introducerea cărora statul, conducerile universităților, în general, cadrele didactice se anunță a face eforturi deosebite.

E o sărbătoare în care emoții, bucurii, griji și speranțe, vise îndrăznețe, idealuri ard în sufletele tineretului studios și ale dascălilor, ca niște torțe de lampadafori în Antichitate, pe drumul marilor întreceri, pentru cucerirea științei și culturii, al formării **caracterelor**, al unei nobile **conștiințe** umaniste.

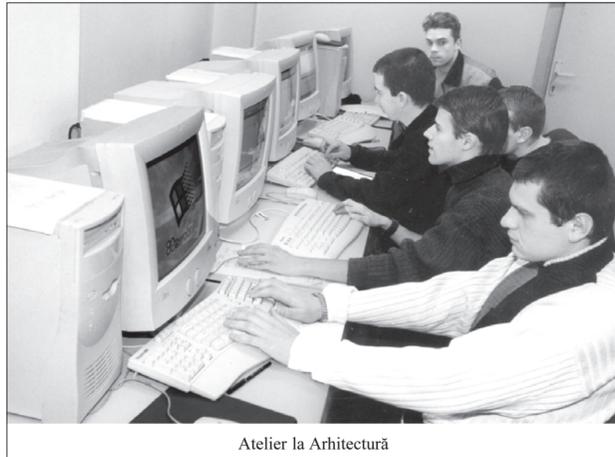
Subliniez aceste două noțiuni, parcă intrate într-un con de umbră și dezinteres. Și e păcat, pentru că știința fără conștiință e moartă sau oricum nocivă, cum o demonstrează atâtea condamnabile acte contemporane. Putem avea oricâte talente cultivate, cu cunoștințele cele mai moderne, dar dacă n-avem caractere e dezastru pentru indivizi și pentru întreaga colectivitate. De aceea, e vremea să începem noul an de învățământ cu hotărârea de a forma caractere puternice, personalități cu vaste cunoștințe, dar și stăpânite de proverbia **Omenie românească**. Să fim deschiși modernizării – cum e firesc – dar să nu ne ucidem tradiția vie, valoroasă – cum propun unii perfiți reformatori – pentru a nu ne distruge identitatea spirituală proprie și viitorul. Stimând pe alții, luând de la ei ceea ce-i bun, folositor și frumos, să nu ne ignorăm și să nu ne batjocorim pe noi. Să nu ne supraevaluăm, dar nici să nu ne inculpăm și condamnăm, cu prostie și cinism, cum fac niște zeloși universalști, pretins elitiști.

Să respectăm valorile noastre, în procesul instructiv-educativ, și pe ale altora, să nu ne ucidem – cu stupide manuale alternative și teze absurde – a doua oară morții valoroși, eroii și martirii unei istorii atât de măgestre, dar glorioase. Să cultivăm, ca dascăli și educatori, în procesul instructiv-educativ, un spirit democratic, modern și receptiv, dar nu umil, slugarnic și umilitor pentru demnitatea națională. Să nu ne umilim pe noi, pentru a-i flata, inutil de fapt, pe alții, să îi educăm pe tineri și pe noi înșine, în fond, să nu jertfim interesele noastre naționale, pentru a sluji, pe un odios bacșiș, interesele meschine ale altora. Să fim convingeți că rezultatele cele mai bune în procesul de învățământ, forma cea mai eficientă de modernizare o constituie eliminarea metodelor și atitudinilor anacronice, vetuste, bătrâncioase, atât la discipoli, cât și la magistri. Să instituiem o colaborare permanentă, demnă și eficientă, bazată pe un respect reciproc, pe muncă susținută, exigentă, pe o moralitate neîntinată de urâte, condamnabilele apucături ale unora, care, după modelul general al chilipirului, compromit ideea de învățământ, de educație și chiar pe aceea de român.

Dar asemenea ținte etice și sociale se pot atinge numai dacă întreaga societate merge în pas cu învățământul și educația, dacă se înțelege de către instituțiile statului și ale bisericilor, din toate confesiunile, necesitatea unui efort comun pentru un real salt calitativ în viața noastră, dacă puternicii zilei vor înțelege în fapt, nu doar în declarații, importanța științei, educației și culturii, ponderea caracterelor, într-o societate sănătoasă, modernă, democratică, scutită de flagelele corupției, nepotismului, clientelei politice și ale scării de valori haotice.

Se cade să se înțeleagă acum, la început de un universitar, că nu trebuie puși lupi paznici la stâni, inși cu picior de lemn să alerge la Olimpiade, analfabeți să alfabetizeze, oameni imorali să moralizeze, trădători de neam și țară să vorbească despre patrie și patriotism.

Nu vreau să fiu utopic; nu sunt naiv; știu că „e greu și dificil” (cum zic pleonastic unii chiar suspuși), dar mai știu din Sfânta Scriptură că poți muta munții din loc, cu o credință curată, hotărâtă și statornică în valorile pentru care merită să lupți și să te jertfești.

Atelier la Arhitectură

Răspunsul nostru la condițiile create

Bogdan CIOLĂNESCU,
student în anul VI, Facultatea de Medicină Veterinară

Am avut privilegiul să învăț la Universitatea care poartă numele ilustrului sociolog și matematician Spiru Haret, fondatorul învățământului românesc modern, în cadrul căreia funcționează prima Facultate de Medicină Veterinară privată din România, pentru care a militat cu atâtă dăruire prof. univ. dr. Toma Coman, care a devenit și decanul acesteia. Obiectivul principal al facultății constă în formarea de medici veterinari care să activeze în domeniile apărării sănătății animalelor, al igienei alimentelor și sănătății publice, în cercetarea științifică și marketing farmaceutic veterinar.

Inițial această formă de învățământ particular nu a fost privită cu ochi buni, fiind considerată uneori o instituție paralelă a învățământului de stat și o porțiță de intrare în facultate a unor elevi mai puțin pregătiți. Această supoziție însă s-a dovedit a fi total eronată, învățământul particular românesc luând un mare avânt, datorită înaltului

profesionalism al profesorilor și dorinței extraordinare a studenților de a urma pildele dascălilor lor.

Această facultate, care prin specificul ei are nevoie de dotări costisitoare, a reușit să evolueze de-a lungul timpului, împlinind anul acesta 11 ani de existență. Dacă facultatea nu dispunea de o bază materială deosebită și de clădiri unde să-și desfășoare activitatea, astăzi dispune de clădiri proprii și nu mai puțin de 32 de laboratoare, săli de curs, precum și de o clinică veterinară în cadrul căreia funcționează principalele specialități clinice: Chirurgia, cu cele două săli de operație, animale mici și animale mari, Reproducția, Obstetrica și Ginecologia, Medicală, cu laborator clinic, Bolile infecțioase și Bolile parazitare, beneficiind și ele, la rândul lor, de propriile laboratoare, secțiile de Radiologie și Ecografie, precum și un Laborator de necropsie. În cadrul clinicii funcționează un punct farmaceutic și o secție de

cosmetică pentru animalele de companie. Astfel, studenții au posibilitatea să studieze și să cerceteze, încă din anul I de studiu, ceea ce vor aborda în lucrările de licență din anul IV, în acest fel să pregătească gradual această lucrare, care reprezintă chintesența activității de pregătire profesionale și de cercetare, un corolar al tuturor eforturilor depuse.

Studenții au o activitate foarte importantă: de cercetare științifică, unde, alături de cadrele didactice, pot participa încă din primul an de studiu la desfășurarea acestei activități științifice. Facultatea are 12 cercuri științifice studentești, unde studenții lucrează sub îndrumarea cadrelor didactice și, în decursul celor 11 ani de existență a facultății, la sesiunile științifice comune ale cadrelor didactice și studenților au fost prezentate peste 64 comunicări științifice elaborate de studenți, sub îndrumarea coordonativilor științifici, ceea ce reprezintă 18% din totalul lucrărilor de cercetări științifice.

Facultatea dispune de o bibliotecă cu peste 4000 de volume, de specialitate, abonamente pentru reviste de specialitate, din țară și străinătate.

Deși 11 ani de existență a Facultății de Medicină Veterinară – Universitatea Spiru Haret – nu constituie o durată suficient de mare, încât să fie considerată „istorie”, totuși, nu putem trata problema sec, cronologic (și atât), fără să relevăm și activitatea productivă a unor specialiști în ramură, analizând critic desfășurarea fiecărui proces evolutiv, pentru a ajuta generațiile ulterioare să evite greșelile trecutului și să conducă la un proces continuu a realizărilor obținute, așa cum sunt: prof. univ. dr. H. Bărză, prof. univ. dr. V.V. Popa, prof. univ. dr. Fl. Seiciu și mulți alții.

La început de un universitar, îmi îngădui să mă adresez celor ce pășesc pentru prima oară pe porțile facultății, recomandându-le să valorifice deplin întreaga dotare tehnică oferită de facultate, implicându-se în activitățile practice cu același interes cu care urmăresc cursurile. Pentru că, se știe, mai mult poate ca oriunde, aici, în procesul de învățământ osmoza dintre activitatea teoretică și cea practică și de cercetare științifică este perfectă, de nedespărțit.

Preocupării la început de an universitar

Puncte de vedere

Puncte de vedere

Puncte de vedere

(Continuare din pag. 1)

În Expunerea de motive la proiectul de Lege privind unele măsuri de accelerare a privatizării, lege aprobată de Parlament prin procedura asumării răspunderii de către guvern, se afirmă că rezultatele înregistrate în domeniul privatizării societăților comerciale au fost influențate „de rolul nefavorabil al cadrului legislativ care nu a permis statului să intervină decisiv, în conformitate cu interesele sale naționale, în accelerarea privatizării acestor societăți comerciale la care deținea calitatea de acționar”. Potrivit Expunerii de motive, „lacunele și necorelările cadrului legislativ au creat confuzii și întârzieri în aplicarea sa, au produs prelungiri sau eșecuri ale procesului de privatizare/lichidare, au generat dificultăți ulterioare privatizării și numeroase litigii cu termene de soluționare nepermis de mari. Ca atare, efectele acestor dificultăți provocate de lacunele legislative și-au pus amprenta asupra ritmului diminuării participăției statului în economie, cât și asupra evoluției societăților comerciale neprivatizate”.

Potrivit acestor argumente, ritmul lent și generator de sărăcie al privatizării de până acum și „dobândirea” calității de neactivitate pentru investitori a societăților comerciale neprivatizate ar avea o singură cauză, și anume „lacunele și necorelările cadrului legislativ”. Alte cauze, eventuale nerespectări ale prevederilor cadrului legislativ „cu lacune și necorelări”, eventuali vinovați de cazuri privind privatizări bazate pe alte interese decât cele prevăzute de lege nu sunt menționate în justificarea promovării noii legi.

Din 1990 până în 2002, transferul proprietății de stat către sectorul privat a format obiectul a mai multor legi și norme metodologice. Prin legi, privatizarea s-a accelerat de mai multe ori, în realitate însă, nu.

Dacă rezultatele înregistrate în domeniul privatizării societăților comerciale din anul 1990 până în anul 2002 au fost influențate de „rolul nefavorabil al cadrului legislativ” nu trebuia să se procedeze la emiterea unui nou cadru legislativ prin asumarea răspunderii guvernului. O dezbatere democratică, cu analize conform procedurilor parlamentare obișnuite, ar fi adus legii un surplus de calitate, claritate, eficiență și credibilitate, ar fi prevenit eventualitatea ca în aplicare, peste o perioadă de timp, să se constate că și acest nou cadru legislativ conține elemente nefavorabile privatizării. Dezbaterea parlamentară asupra legii ar fi constituit și un prilej de autoevaluare a calității procesului legislativ privind privatizarea.

• Privatizarea la preț simbolic

În raport de domeniul de activitate, mărirea capitalului social, numărul de salariați, situația financiară, gradul de dezvoltare industrială și rata șomajului zonei unde își desfășoară activitatea societatea comercială, pentru anumite societăți, stabilite prin hotărâre a guvernului, legea prevede ca vânzarea pachetului de acțiuni deținut de către instituția publică implicată (Autoritatea pentru Privatizare și Administrarea Participațiilor Statului, Autoritatea Administrației Publice Locale etc.) să se facă la preț simbolic reprezentând echivalentul a 1 EURO.

În acest caz, oferta de cumpărare nu mai are în vedere prețul. Instituția publică implicată selectează cumpărătorul în funcție de celelalte elemente ale ofertei de cumpărare, respectiv: volumul investițiilor angajate, numărul de locuri de muncă ce urmează a fi create și capitalul de lucru.

Legea nu stabilește, însă, criteriile de selecție și condițiile detaliate în care se efectuează vânzarea, la preț simbolic, a pachetului de acțiuni deținut de instituția publică implicată, urmând ca acestea să fie prevăzute prin normele metodologice emise în aplicarea legii. Se preconizează că pentru societățile care vor fi privatizate pe un EURO, „s-ar putea organiza licitații în care investitorii să aducă, în loc de dolari sau euro, cât mai multe locuri de muncă”. „Prețul” ca element al ofertei de cumpărare este înlocuit cu elementul „număr locuri de muncă”. Oficial, se apreciază că o asemenea licitație va fi „extrem de eficientă”, întrucât capătă greutate celelalte elemente de ofertă decât prețul. Într-o asemenea situație, „prețul simbolic” nu mai are nici o semnificație în procesul privatizării. Trecerea accentului de pe preț pe celelalte elemente ale ofertei, precum volumul investițional sau protecția socială, poate genera interese care depășesc limitele legale. Istoricul privatizării în România este însoțit de o serie de fapte și acte ilegale, chiar în condițiile inexistenței unei prevederi legale privind vânzarea pe un EURO.

Rezerve asupra privatizării la preț simbolic au fost exprimate și de directorul Băncii Mondiale pentru România, Andrew Vorkink, care a afirmat: „Deși nu suntem susținători ai principiului general de vânzare pe un euro, considerăm că sunt situații în care această soluție este cea posibilă”, în condițiile în care prețul corect al tranziției trebuie stabilit în cadrul negocierilor pentru finalizarea contractului de privatizare.

Legea nu precizează dacă vânzarea, la preț simbolic, a pachetului de acțiuni de instituția publică implicată, ca metodă de diminuare a participațiilor statului la societățile comerciale, are în vedere criterii și proceduri diferite la societățile comerciale cu capital majoritar de stat devenite neactive, în raport cu societățile comerciale la care capitalul de stat este minoritar și au rezultate ineficiente.

Prevederea prin lege a vânzării acțiunilor deținute de stat la societăți comerciale neactive pentru investitori pe un preț simbolic este definitorie pentru situația alarmantă de blocaj în care se află privatizarea în România. Metoda introdusă în lege de diminuare a participațiilor statului la societățile comerciale demonstrează recunoașterea faptului că din 1990 până în prezent nu s-a reușit trecerea în proprietatea privată decât a unei părți insuficient de semnificative din capitalul social al statului. Demonstrează, de asemenea, că economia de piață este încă, în proporție însemnată, nefuncțională în economia românească. Oficial, se apreciază că vânzarea la un preț simbolic a acțiunilor deținute de stat, „nu înseamnă că se vând pe nimic acțiunile statului”. Se argumentează că cei care le-au administrat, au adus societățile comerciale în situația că „nu le vrea nimeni”, iar menținerea lor costă. În aceste cazuri, variantele ar fi falimentul, închiderea lor și, implicit, pierderea locurilor de muncă. În consecință, vânzarea

acțiunilor statului la preț simbolic, contrar principiilor economiei de piață, are ca unic argument menținerea și sporirea numărului locurilor de muncă. Obiectivul este, însă, o speranță, nu o certitudine. Investitorul se obligă prin contractul de privatizare (cumpărare) să va menține și crește numărul locurilor de muncă, dar, în realitate, conștrâns de condițiile economiei de piață, din rațiuni bazate pe alte interese economico-financiare, sau urmare a unui management ineficient, societatea comercială privatizată la preț simbolic al acțiunilor statului să intre în situația de incapacitate de plată, de faliment, și, prin aceasta, să se reducă parțial sau total numărul locurilor de muncă și să sporească tensiunile sociale.

Alternativa la privatizare în cazul multor societăți comerciale cu capital majoritar de stat a devenit falimentul. Anumite societăți comerciale au fost aduse într-o asemenea situație financiară, încât nu sunt acceptate de cumpărători-investitori. Menținerea, în continuare, în proprietatea statului a unor asemenea societăți comerciale generează mereu pierderi și cheltuieli bugetare, fără efect pozitiv economic și social, dar și majorări de prețuri în vederea acoperirii pierderilor. **Soluția vânzării la un preț simbolic, de 1 euro**, poate înlătura o asemenea impact negativ economic și social numai dacă eventualul cumpărător se obligă prin contract, pe bază de garanții adecvate, să efectueze investiții, să mențină și să creeze adevărate locuri de muncă. Măsura necesită multă prudență, întrucât orice garanție, oricât de serioasă și încercetată juridic, nu este absolută, prezintă un anumit grad de incertitudine.

Deficiența din sectorul de stat poate fi diminuată ulterior vânzării acțiunilor statului la societățile comerciale neactive prin măsuri care nu mai depind de stat, ci de piață și de managementul investitorului privat – cumpărător la preț simbolic. Dacă până la privatizarea, prin această procedură, statul, în calitate de acționar majoritar, are obligația legală și răspunderea de a acționa nemijlocit, prin organele și reprezentanții săi, pentru

cu impact semnificativ în domeniile administrării participațiilor statului, la societățile comerciale la care statul sau o autoritate a administrației publice locale este acționar sau asociat, precum și la regiile autonome.

Instituirea administrării speciale, de către instituția publică implicată, în perioada de privatizare, este introdusă de lege, ca element novator, în scopul de a gestiona societatea comercială și a o administra în baza unui mandat, prin care se dispun și măsuri de externalizare a unor active cu caracter social, de vânzare de active, de fuziuni, divizări sau de implementare a unor programe de restructurare, cu sau fără reducere de personal, precum și de degrevare a societății comerciale de anumite sarcini care grevează asupra activelor societății.

În termenii și semnificația legii – art.3 (f) –, „administrarea specială în perioada de privatizare înseamnă procedura de administrare în perioada cuprinsă între date intrării în vigoare a ordinului ministrului instituției publice implicate sau, după caz, a datei emiterii deciziei conducătorului autorității administrației publice locale prin care se instituie procedura administrării speciale și data transferului dreptului de proprietate asupra acțiunilor în situația unei privatizări finalizate la data stabilită prin ordin sau decizie”.

Administrarea specială în perioada de privatizare:
– se instituie la societățile comerciale la care statul sau o autoritate a administrației publice locale deține un pachet majoritar de acțiuni, aflate în proces de privatizare;

– presupune administrarea societății comerciale de către un administrator special, în baza unui mandat, acordat de către instituția publică implicată, care prevede modul de administrare și gestionare a societății comerciale, măsurile ce trebuie luate pentru accelerarea procesului de privatizare, precum și măsurile excepționale care trebuie luate la societatea comercială în perioada premergătoare anunțului de ofertă

Accelerarea privatizării

- Privatizarea trebuie să genereze dezvoltare economică și protecție socială, nu sărăcie.
- Privatizarea la preț simbolic.
- Instituirea administrării speciale în procedura de privatizare.
- Conversia în acțiuni a unor creanțe.
- Acordarea de îlesniri societăților comerciale cu capital majoritar de stat, aflate în proces de privatizare.
- Necesitatea unor măsuri ferme de stabilire a răspunderii pentru devalizarea și starea de neactivitate a societăților comerciale cu capital majoritar de stat.

prevenirea cauzelor care aduc societățile comerciale în situația de neactivitate pentru investitori, ori de reducere a societăților comerciale din starea de neactivitate în aceea de activitate, după privatizarea prin procedura vânzării acțiunilor la preț simbolic de 1 EURO, posibilitățile statului se limitează numai la urmărirea modului în care investitorul privat își îndeplinește obligațiile din contractul de privatizare de a face investiții și de a crea locuri de muncă.

Statul își „vine” deficiențele la preț simbolic, scapă de orice răspundere în legătură cu gestionarea și administrarea ineficientă a participațiilor sale la capitalul social al societăților comerciale în cauză, în schimbul unui contract de privatizare care cuprinde angajamentul juridic al investitorului să va investi capital și va crea locuri de muncă, angajament care poate fi incert, ca urmare a mecanismului economiei de piață, nefiind exclusă nici acțiunea grupurilor de interese.

Criteriile de selecție a investitorului pentru privatizarea pe 1 Euro se bazează pe promisiuni – obligații prevăzute în contract și nu pe contribuție reală, efectivă, în momentul vânzării.

Pentru selecția cumpărătorului, în cazul vânzării pe 1 EURO, ar trebui prevăzute criterii speciale, în situația asociațiilor salariaților care doresc să relanseze economic și financiar societatea și să asigure permanența locurilor de muncă

• Instituirea administrării speciale în perioada de privatizare

Conform prevederilor Legii nr.137/2002, unul din principiile care stau la baza cadrului juridic pentru accelerarea procesului de privatizare îl constituie **instituirea administrării speciale în perioada de privatizare, ca metodă** prin care se determină măsuri

și de la data instituirii procedurii de administrare specială în perioada de privatizare;

– încetează la data transferului dreptului de proprietate asupra acțiunilor în situația unei privatizări finalizate sau la data stabilită prin ordin sau decizie.

Măsurile excepționale care trebuie luate la societatea comercială în perioada premergătoare anunțului de ofertă, specificate în mandat, se determină în funcție de situația economico-financiară și de strategia de privatizare care urmează a fi aplicată și se referă la:

– divizări, fuziuni, vânzări de active;

– aplicarea unor programe de restructurare cu/sau fără reducere de personal;

– externalizări/transferuri de activități și/sau active cu caracter social;

– conversia în acțiuni a unor creanțe certe, lichide și exigibile;

– respectarea disciplinei economico-financiare și a graficelor de rambursare a datoriei restante către furnizorii de servicii întocmite;

– orice alte măsuri care duc la sporirea activității societăților comerciale la privatizare.

De la data instituirii procedurii de administrare specială în perioada de privatizare, la societatea comercială în cauză se aplică următoarele măsuri excepționale:

a) **solicitarea societății comerciale aflate în proces de privatizare pentru întocmirea graficului de reșalonare a obligațiilor restante către furnizorii de servicii.** Legea dispune că nici o regie autonomă, companie națională, societate națională, societate comercială cu capital integral de stat furnizoare de servicii – electricitate, gaze naturale, apă sau alte asemenea

servicii, fără de care societatea nu poate funcționa, nu are dreptul să schimbe, să refuze ori să întrerupă temporar un astfel de serviciu către societatea comercială aflată în proces de privatizare. Furnizorii pot însă să întrerupă furnizarea de servicii, în situația neachitării de către societatea comercială aflată în proces de privatizare a facturilor curente înregistrate după data instituirii procedurii de administrare specială și a ratelor convenite prin graficul de reșalonare stabilit cu furnizorii de servicii.

Legea nu prevede modul de acoperire a costurilor furnizorilor pentru administrarea activelor circulante reprezentând serviciile prestate – livrate și neachitate de către societățile beneficiare, pe perioada de la data furnizării și până la data prevăzută în graficul de reșalonare pentru achitare. Practic este posibil ca în final societatea aflată în proces de privatizare și, ca atare și în administrare specială să nu devină atractivă pentru privatizare și să nu aibă nici posibilitatea achitării facturilor curente înregistrate după o anumită durată a instituirii procedurii de administrare specială și a ratelor convenite prin graficul de reșalonare. Soluția unei astfel de situații prevăzută de lege constă în aceea că „furnizorii pot să întrerupă furnizarea de servicii”. O asemenea soluție poate avea consecințe negative atât economice, cât și sociale;

b) **ridicarea, de către creditorii bugetari, la solicitarea administratorului special, a sarcinilor care grevează asupra activelor societății care urmează a fi vândute, externalizate sau transferate, în scopul creșterii atractivității la privatizare.** Sumele încasate din vânzarea activelor se distribuie proporțional creditorilor bugetari care au instituit sarcinile;

c) suspendarea, de către creditorii bugetari, până la transferul dreptului de proprietate asupra acțiunilor, a aplicării oricărei măsuri de executare silită înecută asupra societății și neînstituirea unor noi astfel de măsuri.

Administrația specială, instituită cu scopul de a accelera procesul de privatizare a societăților comerciale respective, presupune ca managerii-administratori speciali, persoane fizice sau juridice, române sau străine, cu experiență în management, numiți de instituția publică implicată, să aplice măsuri de natură să aducă societatea comercială în stare de activitate pentru investitori. Una din aceste măsuri o constituie reducerea de personal, cu sau fără asigurarea de plăți compensatorii. Reducerea de personal, alături de alte prevederi privind administrarea specială, cum ar fi suspendarea executării silită, reșalonarea obligațiilor de plată față de furnizorii de energie, apă și alte utilități în interdicerea opririi acestor servicii, sunt considerate măsuri care oferă o șansă de supraviețuire unor societăți comerciale, în sensul că devin atractive pentru investitori, iar acest fapt poate determina reangajarea forței de muncă disponibilizate.

Cu alte cuvinte, o societate neactivă pentru investitori poate deveni atractivă prin disponibilizări de personal, apoi se privatizează și noul investitor reangajează personalul disponibilizat în faza de pregătire a societății comerciale pentru privatizare. Practica dovedește cazuri frecvente în care investitorii nu au respectat întocmai prevederile din contractul de privatizare cu privire la menținerea personalului. Cu toate acestea, metoda constituie o șansă de speranță, nu de certitudine.

Concret, pe perioada administrării speciale în procesul privatizării administratorul special are atribuțiile ce i se stabilesc prin mandat special acordat de ministrul Autorității pentru Privatizare și Administrarea Participațiilor Statului: exemplu, mandatul special de administrare specială, în cazul SC „Roman”-SA Brașov, cuprinde în principal, fără a se limita la acestea, următoarele atribuții:

a) finalizarea programului de restructurare aprobat de adunarea generală a acționarilor și Autoritatea pentru Privatizare și Administrarea Patrimoniului Statului, prin divizarea societății comerciale și constituirea a mai multor societăți comerciale;

b) notificarea creditorilor bugetari, în sensul instituirii procedurii de administrare specială în perioada de privatizare, în vederea începerii de către acestea a oricăror măsuri de executare silită împotriva societății comerciale;

c) notificarea creditorilor bugetari pentru ridicarea tuturor sarcinilor ce grevează activele ce vor fi vândute, externalizate prin divizare sau transferare;

d) solicitarea organelor teritoriale ale Ministerului Finanțelor Publice, pentru bugetul de stat, și ale celorlalte ministere și instituții pentru bugetul asigurărilor sociale de stat, bugetelor fondurilor speciale, precum și ale autorităților administrației publice locale pentru bugetele locale, de a elibera certificate de obligații bugetare pentru datorile bugetare acumulate până la data de 31 decembrie 2001;

e) solicitarea furnizorilor de servicii pentru întocmirea graficelor de reșalonare a datoriei restante, respectarea acestora și efectuarea plăților facturilor curente;

f) respectarea disciplinei economico-financiare prin luarea unor măsuri pentru întărirea acesteia;

g) întocmirea dosarului de prezentare pentru privatizarea societății comerciale.

Așa cum prevede legea – art. 16 (6) – procedura de administrare specială în perioada de privatizare încetează la data transferului dreptului de proprietate asupra acțiunilor, în situația privatizării finalizate sau la data stabilită prin ordin sau decizie. Legea lasă în competența ministrului instituției publice implicate, respectiv a conducătorului autorității administrației publice locale, să dispună încetarea procedurii de administrare în situațiile în care nu se transferă dreptul de proprietate asupra acțiunilor și nu are loc o privatizare finalizată. Într-o asemenea situație, trebuie să existe și criterii de scoatere a societății din procesul de privatizare și de declanșare a altor proceduri prevăzute de Legea societăților comerciale și de Legea reorganizării judiciare și lichidării societăților comerciale. Poate exista și situația în care societatea să nu devină atractivă pentru privatizare nici urmare a parcurgerii procedurilor procesului de privatizare și de administrare specială. Ca atare, sunt necesare precizări cu caracter normativ în legătură cu durata în care societatea se află în proces de privatizare și de administrare specială în ipoteza tergiversării finalizării privatizării.

Cursuri la Facultatea de Management Financiar-Contabil

Transmisie în direct din Amfiteatrul – Studio

Programul

Televiziunii România de Măine (tvRM)

LUNI 21 octombrie 2002

- 6:00 **Matinal** (informații utile, sfatul medicului, gimnastică, revista presei, interviuri, muzică)
- 10:00 Economie politică (3)
- 10:50 Istoria economică a României (1/3)
- 11:25 Geografie economică mondială (3/1)
- 12:30 Bazele contabilității (1/3)
- 13:05 Economie politică (4)
- 13:55 Pauză – promo
- 14:00 **Știri**, muzică, promo
- 14:30 **Maestri**: Sorana Coroamă – Stanca. (II) Emisiune de Carmen Stoianov și Valeriu Râpeanu (r)
- 15:30 **Repere spirituale**. Emisiune de prof.univ.dr. Mihail Diaconescu (r)
- 16:30 **Litera și spiritul legii**. Emisiune de prof.univ.dr. Corneliu Turianu (r)
- 17:30 **Orizonturi economice**. Populația României la începutul secolului XXI. Invitat: dr. Aurel Camara, președintele Institutului Național de Statistică. Realizator: prof.univ.dr. Victor Axenciuc
- 18:30 **Actualități**, promo, muzică
- 19:15 **Cufărul cu povești**. Povestitor: Dan Burghilea. Realizator: Carmen Cintează
- 19:30 **Ora melomanului**. Stagiunea de muzică cultă a tvRM. Duo „Rossini” – Mariana Oțeleanu și Constantin Veștemeanu. Emisiune realizată de Dumitru Cucu și Alexandru Moroșanu
- 20:30 Film documentar. Comerț cu amănuntul
- 21:00 **Fairplay**. Talk-show în direct pe probleme de actualitate ale sportului. Realizator: Mugur Popovici
- 22:30 Program muzical
- 23:00 **Auto – star**. Emisiune de Gavrilă Inoan (r)
- 23:30 Program muzical nocturn
- 02:00 Cursuri universitare (reluare din tronsonul 10:00 – 14:00)

MARTI 22 octombrie 2002

- 6:00 **Matinal** (informații utile, sfatul medicului, gimnastică, revista presei, interviuri, muzică)
- 10:00 Drept civil (5)
- 10:55 Istoria statului și dreptului român (3)
- 11:20 Drept roman (2)
- 12:25 Drept diplomatic și consular (3)
- 12:55 Birotică (3)
- 13:20 Limba latină (5)
- 13:50 Muzică – promo
- 14:00 **Știri**, promo, muzică
- 14:30 **Fairplay**. Talk-show pe probleme de actualitate ale sportului. Realizator: Mugur Popovici (r)
- 16:00 **Club internațional**. Germania. Emisiune de Ioana Nitobe (r)
- 18:00 Program muzical
- 18:30 **Actualități**, promo, muzică
- 19:15 **Cufărul cu povești**. Povestitor: Dan Burghilea. Realizator: Carmen Cintează
- 19:30 **Dialog juridic** cu prof.univ.dr. Corneliu Turianu
- 20:00 **Dictionar economic**. Liberalismul economic. Invitat: lector univ.dr. Marius Spiridon. Emisiune de lector univ.dr. Eugen Ghiorghită
- 20:30 Adopția și orfanii. Invitați: Nicolae Tănase, Adina Cojocaru, Bogdan Lucaciu. Realizator: Marian Oprea (r)
- 22:00 Program muzical
- 23:00 **Vorbiți, scrieți românește**. Emisiune de lector univ.dr. Valeriu Marinescu (r)
- 23:30 **Lumea sporturilor**. •Infosport: cluburi, campionate, competiții. Emisiune de prof.univ.dr. Septimiu Todea și Mugur Popovici (r)
- 00:30 Program muzical nocturn
- 02:00 Cursuri universitare (reluare din tronsonul 10:00 – 14:00)

MIERCURI 23 octombrie 2002

- 6:00 **Matinal** (informații utile, sfatul medicului, gimnastică, revista presei, interviuri, muzică)
- 10:00 Cultură și civilizație europeană (3)
- 11:15 Istorie și civilizație franceză (4)
- 12:00 Limba română (1/1)
- 12:45 Lingvistică generală (3)
- 13:25 Istoria literaturii române (2)
- 13:50 Pauză – promo
- 14:00 **Știri**, promo, muzică
- 14:30 Adopția și orfanii. Invitați: Nicolae Tănase, Adina Cojocaru, Bogdan Lucaciu. Realizator: Marian Oprea (r)
- 16:00 **Orizonturi economice**. Populația României la începutul secolului XXI. Invitat: dr. Aurel Camara, președintele Institutului Național de Statistică. Realizator: prof.univ.dr. Victor Axenciuc (r)
- 17:00 Program muzical
- 17:30 **Rețete pentru sănătate**. Sănătatea ca bunăstare fizică, mintală, socială, culturală. Emisiune interactivă cu participarea dr.Elena Preda și prof. psiholog Mihaela Minulescu. Realizator: Eugenia Grosu Popescu
- 18:30 **Actualități**, promo, muzică
- 19:15 **Cufărul cu povești**. Povestitor: Dan Burghilea. Realizator: Carmen Cintează
- 19:30 **Planeta pământ**. Realități italiene (4)
- 20:30 Filme prezentate și premiate la Festivalul Internațional Eco-Etno-Folk Film, Slătioara – Vâlcea, ediția a IV-a
- 21:30 **Dictionar economic**. Liberalismul economic. Invitat: lector univ.dr. Marius Spiridon. Emisiune de lector univ.dr. Eugen Ghiorghită (r)
- 22:00 **Invitație la film** - emisiune de informare și cultură cinematografică, realizată de Emil Voicu (r)
- 23:00 **Not yet but soon** – emisiune de Doru Enache (r)
- 23:30 **Lumea sporturilor**. •Infosport: cluburi, campionate, competiții. Emisiune de prof.univ.dr. Septimiu Todea și Mugur Popovici (r)
- 00:30 Program muzical nocturn
- 02:00 Cursuri universitare (reluare din tronsonul 10:00 – 14:00)

JOI 24 octombrie 2002

- 6:00 **Matinal** (informații utile, sfatul medicului, gimnastică, revista presei, interviuri, muzică)
- 10:00 Literatura română (3)
- 11:10 Limba română (1/2)
- 12:00 Psihologie experimentală (4)
- 12:30 Psihologia educației (5)
- 13:00 Fundamentele psihologiei (4)
- 13:20 Psihologia experimentală (5)
- 13:50 Muzică – promo
- 14:00 **Știri**, promo, muzică
- 14:30 Film documentar
- 15:30 Program muzical
- 16:00 **Dincolo de arenă**. Emisiune în direct de Mugur Popovici (r)
- 17:00 **Vorbiți, scrieți românește**. Emisiune de lect. univ.dr. Valeriu Marinescu (r)
- 17:30 **Not yet but soon** – emisiune de Doru Enache (r)
- 18:00 **Muzică populară**
- 18:30 **Actualități**, promo, muzică
- 19:15 **Cufărul cu povești**. Povestitor: Dan Burghilea. Realizator: Carmen Cintează
- 19:30 **Planeta pământ**. Provence
- 20:30 **România în lume**. Emisiune în direct realizată în colaborare cu Fundația „România în lume”. Moderator: Nicolae Mardari
- 22:00 **Cheia succesului – manager XXI**. Emisiune în direct de Carmen Dumitriu

- 23:00 **În slujba adevărului**. Emisiune de conf.univ.dr. Petre Buneci (r)
- 00:00 **Lumea sporturilor**. •Infosport: cluburi, campionate, competiții. Emisiune realizată de prof.univ.dr. Septimiu Todea și Mugur Popovici (r)
- 01:00 Program muzical nocturn
- 02:00 Cursuri universitare (reluare din tronsonul 10:00 – 14:00)

VINERI 25 octombrie 2002

- 6:00 **Matinal** (informații utile, sfatul medicului, gimnastică, revista presei, interviuri, muzică)
- 10:00 Bazele informaticii (3)
- 10:40 Informatică pentru sociologie (4)
- 11:35 Metode și tehnici de cercetare în sociologie (2)
- 12:05 Teoria comunicării (3/2)
- 12:55 Anatomie funcțională (4)
- 13:40 Muzică – promo
- 14:00 **Știri**, muzică, promo
- 14:30 **România în lume**. Emisiune realizată în colaborare cu Fundația “România în lume”. Moderator: Nicolae Mardari (r)
- 16:00 **Lumea sporturilor**. •Șahul de la A la Z cu marea maestră internațională Elisabeta Polihroniade. •Infosport: cluburi, campionate, competiții. Emisiune de prof.univ.dr. Septimiu Todea și Mugur Popovici
- 16:30 **Atelier TV Studentesc**. Magazin studentesc realizat de Daniel Paraschiv
- 17:45 **Pe drumul destinului**. Emisiune de Ioana Mandache
- 18:30 **Actualități**, promo, muzică
- 19:15 **Cufărul cu povești**. Povestitor: Dan Burghilea. Realizator: Carmen Cintează
- 19:30 Film documentar
- 20:00 **Universul cunoașterii**. Emisiune interactivă de actualitate științifică (creativitate, I.T., terapii complementare, educație în afara școlii, noutăți din micro și macro cosmos). Realizator: Cătălin Grosu
- 21:00 **Lumea în clipa 2002**. Antiamericanismul. Invitați: Dinu C. Giurescu, Cristian Pârvulescu. Emisiune de Marian Oprea
- 22:00 **Oameni care au fost**: Traian Vuia. Emisiune de Eugenia Grosu Popescu (r)
- 23:00 **Dincolo de arenă**. Emisiune realizată de Mugur Popovici (r)
- 00:00 Program muzical nocturn
- 02:00 Cursuri universitare (reluare din tronsonul 10:00 – 14:00)

SÂMBĂȚĂ 26 octombrie 2002

- 6:00 **Matinal** (informații utile, sfatul medicului, gimnastică, revista presei, interviuri, muzică)
- 8:30 **Vorbiți, scrieți românește**. Emisiune realizată de lect. univ.dr. Valeriu Marinescu

- 9:00 **Not yet but soon** – emisiune de Doru Enache
- 9:30 Program muzical
- 10:00 **Lumea copiilor**. Emisiune de Carmen Cintează
- 11:00 **Auto – star**. Emisiune de Gavrilă Inoan
- 11:30 **Cu ... și despre muzică**. Emisiune de Mihai Darie
- 12:30 **Universul cunoașterii**. (r)
- 13:30 **Litera și spiritul legii**. Emisiune de prof.univ.dr. Corneliu Turianu
- 14:30 **Întâlnire cu folclorul**. Emisiune de Theodora Popescu
- 15:00 **În slujba adevărului**. Emisiune de conf.univ.dr. Petre Buneci
- 16:00 **Lumea sporturilor**. •Infosport: cluburi, campionate, competiții. Emisiune realizată de prof.univ.dr. Septimiu Todea și Mugur Popovici
- 17:00 Filme prezentate și premiate la Festivalul Internațional Eco-Etno-Folk Film, Slătioara – Vâlcea, ediția a IV-a (r)
- 18:00 Program muzical
- 18:30 **Actualități**
- 19:00 Film documentar. Arta naivă
- 19:30 **90 de minute pentru sufletul dumneavoastră** – coproducție TVR Internațional – TV România de Măine
- 21:00 **Laborator de creație**. Amza Săceanu. Emisiune de prof.univ.dr. Ion Dodu Bălan
- 22:00 **Cheia succesului – manager XXI**. Emisiune de Carmen Dumitriu (r)
- 23:00 **Dialog juridic** cu prof.univ.dr. Corneliu Turianu (r)
- 23:30 **Atelier studentesc**. Magazin studentesc realizat de Daniel Paraschiv (r)
- 00:45 Program muzical nocturn

DUMINICĂ 27 octombrie 2002

- 6:00 **Matinal** (informații utile, sfatul medicului, gimnastică, revista presei, interviuri, muzică)
- 8:00 **Repere spirituale** – emisiune de prof.univ.dr. Mihail Diaconescu
- 9:00 **Lumea copiilor**. Emisiune de Carmen Cintează (r)
- 10:00 Program muzical
- 10:30 Tumele trupei de teatru muzical pentru copii *Andanito*. Realizator Dumitru Cacoveanu
- 11:30 **Rețete pentru sănătate**. Sănătatea ca bunăstare fizică, mintală, socială, culturală. Participă: dr.Elena Preda și prof. psiholog Mihaela Minulescu. Realizator: Eugenia Grosu Popescu (r)
- 12:30 **Lumea în clipa 2002**. Antiamericanismul. Invitați: Dinu C. Giurescu, Cristian Pârvulescu. Emisiune de Marian Oprea (r)
- 13:30 **Ora melomanului**. Stagiunea de muzică cultă a tvRM. Duo „Rossini” – Mariana Oțeleanu și Constantin Veștemeanu. Emisiune realizată de Dumitru Cucu, Alexandru Moroșanu (r)
- 14:30 **Film documentar**. Arta bucătăriei japoneze
- 15:00 **Invitație la film** - emisiune de informare și cultură cinematografică, realizată de Emil Voicu
- 16:00 **Lumea sporturilor**. •Glorii ale sportului românesc. •Infosport: cluburi, campionate, competiții. Emisiune realizată de prof.univ.dr. Septimiu Todea și Mugur Popovici
- 16:30 **Club internațional**. Macedonia. Emisiune de Ioana Nitobe
- 18:30 **Actualități**
- 19:00 **Maestri**: Constantin Bălăceanu Stolnici. Emisiune de Carmen Stoianov și Valeriu Râpeanu
- 20:00 **90 de minute pentru sufletul dumneavoastră** – coproducție TVR Internațional – TV România de Măine (r)
- 21:30 **Oameni care au fost**: G. Călinescu. Emisiune de Corneliu Toader
- 22:30 **Cu... și despre muzică**. Emisiune de Mihai Darie (r)
- 23:30 Program muzical nocturn

**Opinia
națională**

Telefoane:
410.39.11 și
410.39.13,
interioare:
117, 122
Fax:
411.33.84

REVISTA OPINIA NAȚIONALĂ ESTE EDITATĂ
DE FUNDAȚIA ROMÂNIA DE MĂINE.

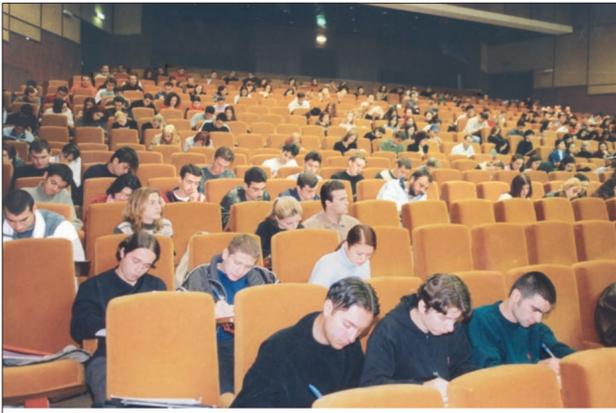
Instituție social - umanistă de cultură, știință și învățământ
Revista se poate procura prin abonament de la toate oficiile poștale din țară. În Catalogul RODIPET, revista se regăsește la poziția 2.256.

Solicitări de abonamente se pot adresa redacției, cu plata prin mandat poștal sau dispoziție de plată pe adresa: *Opinia națională*, Splaiul Independenței nr. 313, Sectorul 6, București, Cont 2511.1-23.1/rol - B.C.R. – Sucursala Unirea.

ISSN 1221-4019

Machetarea computerizată și tiparul executat de
LABORATORUL DE TEHNOREDACTARE ȘI TIPOGRAFIA
FUNDAȚIEI ROMÂNIA DE MĂINE

Publicația OPINIA NAȚIONALĂ este înregistrată la Oficiul de Stat pentru Invenții și Mărci la nr. 24.000/7.090.672 din 3 septembrie 1997.

Facultatea de Drept

În bibliotecă

Facultatea de Limbi și Literaturi Străine

Studenti și studente la Spiru Haret

Facultatea de Sociologie-Psihologie

Facultatea de Management Financiar Contabil

Facultatea de Marketing și Comerț Exterior

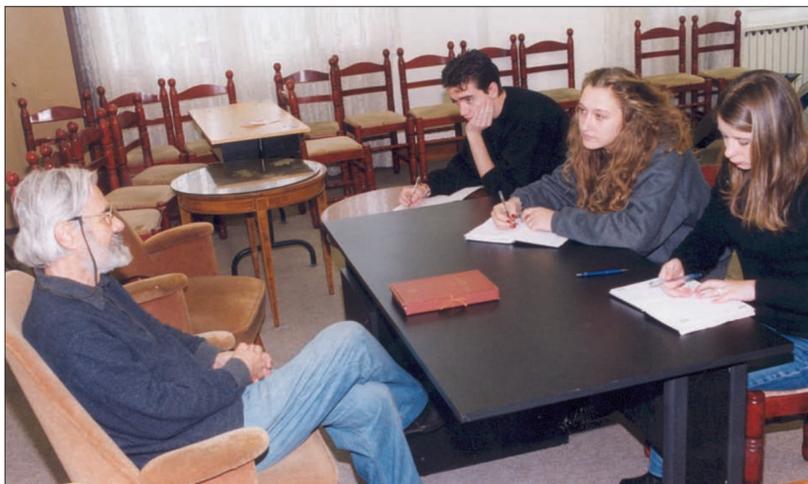
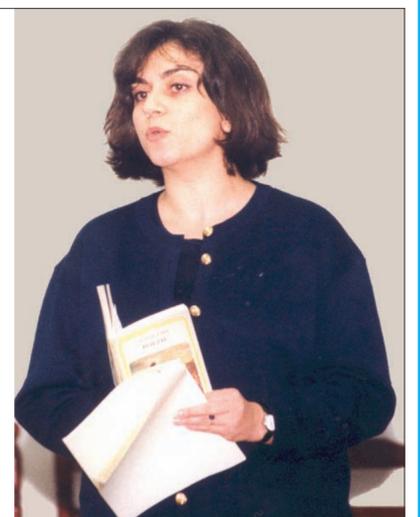
Facultatea de Teatru la început de drum

*Profesorilor, mult succes în arta modelării și în promovarea tinerelor talente!
Studentilor, har și hărnicie în împlinirea năzuinței de a sluji la altarul Thaliei!*

Aspecte de la examenul de admitere. Comisia și una din candidate

Cursurile au început. O primă întâlnire cu maestrul

Desene de M. Vulcănescu